

INFORMACJE O BIURZE MAKLERSKIM I ŚWIADCZONYCH USŁUGACH

Informacje podstawowe

Nazwa i dane kontaktowe

Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.
ul. Łopuszańska 38D
02-232 Warszawa

Adres do korespondencji

ul. Postępu 18 B
02-676 Warszawa

Infolinia Biura Maklerskiego Alior Banku

z telefonów stacjonarnych i komórkowych

19 503 (z sieci Play: 12 19 503)
12 370 74 00

z zagranicy

+48 12 19 503
+48 12 370 74 00

e-mail: biuro.maklerskie@alior.pl

Język komunikacji z Klientami

Językiem, w którym Klient może kontaktować się z Biurem Maklerskim i w którym sporządzane są dokumenty oraz przekazywane informacje jest język polski.

W zakresie usług świadczonych na rynkach OTC Biuro Maklerskie może częściowo stosować w systemie transakcyjnym terminologię w języku angielskim. Wyjaśnienia odnośnie stosowanej w systemie transakcyjnym terminologii w języku angielskim udzielane są w języku polskim przez Contact Center Biura Maklerskiego.

Zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej

Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. posiada zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na prowadzenie działalności maklerskiej wydane na podstawie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Sposoby komunikowania się z Biurem Maklerskim

Biuro Maklerskie prowadzi obsługę Klientów w Placówkach Alior Banku, w których wykonywane są czynności związane z prowadzeniem działalności maklerskiej (Placówki Banku), telefonicznie za pośrednictwem Contact Center Biura Maklerskiego oraz elektronicznie za pośrednictwem Systemu Bankowości Internetowej oraz Bankowości Mobilnej.

Zasady świadczenia usług maklerskich

Umowa o świadczenie usług wykonywania zleceń

Podpisanie z Biurem Maklerskim Alior Banku S.A. umowy o świadczenie usług wykonywania zleceń umożliwia zawieranie transakcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. W ramach tej umowy Biuro Maklerskie prowadzi rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny służący do obsługi rachunku papierów wartościowych, przyjmuje i realizuje zlecenia Klientów oraz rozlicza zawarte transakcje.

Umowa o wykonywanie zleceń może zostać zawarta w Placówkach Banku lub poprzez platformę internetową Alior Banku. Otwarcie i prowadzenie rachunku wraz z dostępem do podstawowego pakietu notowań giełdowych jest bezpłatne. Biuro Maklerskie może również otworzyć rachunek wspólny dla osób będących małżonkami i pozostających we wspólnocie ustawowej małżeńskiej. Do rachunku może zostać ustanowiona dowolna liczba pełnomocników.

Zlecenia kupna i sprzedaży instrumentów finansowych oraz dyspozycje dotyczące rachunku Klient może składać w Placówkach Banku prowadzących obsługę w zakresie wykonywania zleceń, za pośrednictwem Contact Center Biura Maklerskiego, a także za pośrednictwem Systemu Bankowości Internetowej i Bankowości Mobilnej. Klientom posiadającym konto osobiste w Alior Banku Biuro Maklerskie oferuje usługę przelewów automatycznych polegającą na automatycznym

pobieraniu środków pieniężnych z konta osobistego na rachunek brokerski, w wysokości niezbędnej do realizacji złożonych zleceń i dyspozycji, uzupełnienia depozytu zabezpieczającego, opłacenia zlecenia z odroczonym terminem zapłaty, pokrycia opłat oraz innych zobowiązań. Niewykorzystane środki pieniężne na rachunku brokerskim są automatycznie przelewane na rachunek bankowy.

W ramach świadczonych usług Biuro Maklerskie oferuje odroczenie terminu zapłaty za zakupione instrumenty finansowe. Usługę Klient może aktywować, składając wniosek w Placówce Banku, telefonicznie lub za pośrednictwem Systemu Bankowości Internetowej. Klient uzyskuje możliwość zakupu papierów wartościowych z częściowym udziałem lub bez udziału środków własnych w momencie składania zlecenia.

Standardowa oferta odroczonego terminu zapłaty występuje w dwóch wariantach:

- w chwili składania zlecenia udział środków własnych wynosi 30% wartości zlecenia wraz z przewidywaną prowizją – z zastrzeżeniem, że limit zobowiązań wynosi 233% wartości aktywów zdeponowanych na rachunku brokerskim;
- w chwili składania zlecenia nie jest wymagane pokrycie wartości zlecenia – z zastrzeżeniem, że limit zobowiązań wynosi 100% wartości aktywów zdeponowanych na rachunku brokerskim.

Zapłata za instrumenty finansowe musi nastąpić do dnia rozliczenia transakcji w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych.

Usługi w zakresie transakcji na rynku kontraktów terminowych i opcji świadczone są na podstawie dodatkowego aneksu do umowy o wykonywanie zleceń. Aneks może zostać zawarty w Placówce Banku lub za pośrednictwem Systemu Bankowości Internetowej. Otwarcie pozycji w instrumentach pochodnych wymaga wniesienia depozytu zabezpieczającego. Informacje o wysokości depozytów zabezpieczających podawane są do wiadomości Klientów w formie komunikatu Biura Maklerskiego.

Biuro Maklerskie przygotowuje i udostępnia materiały analityczne dotyczące rynku kapitałowego. Materiały przygotowywane są z najwyższą starannością i rzetelnością i są adresowane do nieoznaczonego adresata. Wybrane materiały analityczne kierowane są wyłącznie do Klientów Biura Maklerskiego.

Umowa o świadczenie usługi doradztwa inwestycyjnego

Usługa doradztwa inwestycyjnego świadczona jest Klientom na podstawie podpisanej z Biurem Maklerskim Alior Banku umowy. W ramach świadczonej usługi Biuro Maklerskie przygotowuje w oparciu o potrzeby i indywidualną sytuację Klienta rekomendacje inwestycyjne dostosowane do profilu inwestycyjnego Klienta.

W ramach usługi Biuro Maklerskie sporządza rekomendacje odnoszące się do struktury portfela inwestycyjnego (rekomendacje portfelowe) lub pojedynczych instrumentów finansowych albo grup instrumentów finansowych (rekomendacje indywidualne).

W ramach rekomendacji portfelowych Biuro Maklerskie przedstawia Klientom propozycje struktury portfela inwestycyjnego wraz z udziałem procentowym poszczególnych składników, dostosowane do profilu inwestycyjnego Klienta oraz kwoty zadeklarowanej w ramach usługi doradztwa inwestycyjnego. Rekomendacja portfelowa przygotowywana jest w formie pisemnej i przekazywana Klientowi na adres e-mail. Rekomendacje portfelowe przekazywane są cyklicznie nie rzadziej niż raz w miesiącu oraz w przypadku, gdy w ocenie Biura Maklerskiego sytuacja na rynkach finansowych uzasadnia sporządzenie i przekazanie Klientowi dodatkowej rekomendacji inwestycyjnej. Rekomendacje portfelowe przygotowywane są przez Zespół Doradztwa Inwestycyjnego i Analiz i akceptowane przez Komitet Inwestycyjny Biura Maklerskiego.

W ramach doradztwa indywidualnego Biuro Maklerskie rekomenduje Klientom instrumenty finansowe w oparciu o uzgodnioną z Klientem strategię indywidualną. Rekomendacje indywidualne przygotowywane są przez pracowników Biura Maklerskiego posiadających licencję Komisji Nadzoru Finansowego uprawniającą do świadczenia usługi doradztwa inwestycyjnego. Biuro Maklerskie podaje listę uprawnionych pracowników do wiadomości Klientów. Rekomendacje indywidualne przekazywane są Klientowi w formie pisemnej lub ustnej. O zakresie i częstotliwości sporządzania i przekazywania rekomendacji indywidualnej decyduje pracownik uprawniony do sporządzania rekomendacji.

Umowa o prowadzenie rachunku papierów wartościowych

Na podstawie umowy Biuro Maklerskie otwiera i prowadzi dla Klienta rachunek papierów wartościowych służący do rejestracji instrumentów finansowych niezarejestrowanych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych oraz rachunek pieniężny służący do obsługi rachunku papierów wartościowych. Na rachunku papierów wartościowych rejestrowane są w szczególności certyfikaty depozytowe emitowane przez Alior Bank.

Umowa o prowadzenie rachunku papierów wartościowych zawierana jest w Placówkach Banku lub poprzez platformę internetową Alior Banku. Biuro Maklerskie może prowadzić wspólny rachunek dla osób będących małżonkami i pozostających we wspólnocie ustawowej małżeńskiej. Do rachunku może zostać ustanowiona dowolna liczba pełnomocników.

Dyspozycje dotyczące rachunku Klient może składać w Placówkach Banku, za pośrednictwem Contact Center Biura Maklerskiego, a także za pośrednictwem Systemu Bankowości Internetowej.

Umowa o świadczenie usług przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia tytułów uczestnictwa

W ramach umowy o świadczenie usług przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia tytułów uczestnictwa Biuro Maklerskie przyjmuje od Klientów zlecenia i dyspozycje dotyczące tytułów uczestnictwa funduszy inwestycyjnych dostępnych w ofercie Biura Maklerskiego. Przyjmowane przez Biuro Maklerskie zlecenia i dyspozycje dotyczą w szczególności nabycia, odkupienia, konwersji, zamiany oraz transferu tytułów uczestnictwa.

Umowa może zostać zawarta w Placówkach Banku lub poprzez platformę internetową Alior Banku.

Zawierając umowę, Biuro Maklerskie przeprowadza ankietę, która pozwoli zdefiniować skłonność Klienta do podejmowania ryzyka i stopień sugerowanego zaangażowania w poszczególne segmenty rynku kapitałowego.

Zlecenia i dyspozycje dotyczące tytułów uczestnictwa Klient może składać w Placówkach Banku prowadzących obsługę w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń, za pośrednictwem Contact Center Biura Maklerskiego, a także poprzez System Bankowości Internetowej. Przyjęte zlecenia i dyspozycje są niezwłocznie przekazywane do odpowiedniego funduszu inwestycyjnego lub agenta transferowego w celu ich wykonania na zasadach określonych w statutach i prospektach informacyjnych funduszy.

Umowa o świadczenie usług wykonywania zleceń na rynkach OTC

Biuro Maklerskie Alior Banku świadczy usługi wykonywania zleceń kupna i sprzedaży instrumentów finansowych na rynkach OTC. Umowa o świadczenie tych usług może zostać zawarta w Placówkach Banku lub poprzez platformę internetową Alior Banku.

W ramach świadczonych usług Biuro Maklerskie udostępnia Klientom platformę transakcyjną z dostępem do kwotowań instrumentów finansowych oferowanych bezpośrednio przez instytucje finansowe działające na rynkach OTC, umożliwiającą zawieranie transakcji na tych rynkach.

Instrumenty finansowe mogące być przedmiotem transakcji wraz z ich charakterystyką zostały wyszczególnione w specyfikacji instrumentów finansowych dostępnej na stronach internetowych Biura Maklerskiego, w Placówkach Banku, a także pod numerami służącymi do przyjmowania dyspozycji telefonicznych.

Zlecenia kupna i sprzedaży instrumentów finansowych Klient może składać za pomocą platformy transakcyjnej oraz za pośrednictwem Contact Center Biura Maklerskiego.

Biuro Maklerskie prowadzi dla Klienta rejestr ewidencyjny zawierający informacje o otwartych pozycjach w instrumentach finansowych oraz rachunek pieniężny służący do obsługi rejestru ewidencyjnego. Rachunek pieniężny może być prowadzony w walutach, których wykaz podawany jest do wiadomości Klientów w formie komunikatu Biura Maklerskiego.

Do otwarcia pozycji w instrumentach finansowych wymagane jest wniesienie depozytu zabezpieczającego. Depozyty zabezpieczające aktualizowane są na bieżąco w oparciu o aktualne kursy wyceny. W przypadku spadku zabezpieczenia poniżej wartości minimalnej Biuro Maklerskie ma prawo dokonać automatycznie anulowania aktywnych zleceń i zamknięcia otwartych pozycji według metodologii FIFO (pierwsze weszło, pierwsze wyszło).

Od otwartych pozycji na koniec dnia naliczane są kwoty punktów swapowych lub kwoty wynikające z finansowania pozycji w kontraktach różnic kursowych, w wysokości określonej w specyfikacji instrumentów finansowych.

Raporty ze świadczenia usług maklerskich

Potwierdzenia wykonania zlecenia

Sporządzane są każdorazowo po wykonaniu zlecenia i przekazywane Klientom w Placówkach Banku lub poprzez system internetowy. Zawierają m.in. informację o ilości kupionych lub sprzedanych instrumentów finansowych, wartości transakcji, średniej cenie oraz pobranej prowizji. Potwierdzenia sporządzane są najpóźniej do końca następnego dnia roboczego po wykonaniu zlecenia.

Wyciąg z rachunku

Po zakończeniu roku kalendarzowego Biuro Maklerskie sporządza i wysyła do Klientów wyciąg z rachunku zawierający stan na ostatni dzień roku kalendarzowego.

Historia i stan rachunku

Każdorazowo na wniosek Klienta Biuro Maklerskie sporządza historię rachunku oraz wyciąg ze stanu rachunku. Informacje o stanie i operacjach przeprowadzanych na rachunku Klient może również uzyskać w Placówkach Banku, telefonicznie oraz za pośrednictwem Systemu Bankowości Internetowej.

Rekomendacje

Biuro Maklerskie sporządza i przekazuje Klientowi zestawienie rekomendacji udzielonych w ramach usługi doradztwa inwestycyjnego. Zestawienie obejmuje okres roku kalendarzowego i przekazywane jest Klientowi najpóźniej do końca stycznia roku następnego. Zestawienie rekomendacji portfelowych oraz sporządzonych w formie pisemnej rekomendacji

dotyczących grupy instrumentów finansowych zawiera datę przekazania rekomendacji oraz numer identyfikacyjny rekomendacji. Zestawienie rekomendacji indywidualnych zawiera datę rekomendacji, kierunek rekomendacji oraz nazwę instrumentu finansowego. Informacja o udzielonych rekomendacjach przekazywana jest Klientowi na wskazany w umowie adres e-mail służący do przekazywania rekomendacji inwestycyjnych oraz udostępniana w systemie bankowości internetowej.

Informacje o tytułach uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania

Biuro Maklerskie udostępnia Klientom informacje dotyczące tytułów uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania w terminach i w zakresie, w jakim informacje te udostępniane są przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych lub agenta transferowego. Informacje te są dostępne dla Klienta w Placówkach Banku prowadzących obsługę w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia tytułów uczestnictwa w godzinach ich pracy oraz z wykorzystaniem systemu internetowego i telefonicznie.

Zasady przechowywania i ochrony aktywów Klientów

Instrumenty finansowe Klientów będące przedmiotem obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. są przechowywane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A.

Instrumenty finansowe w obrocie na rynkach OTC są rejestrowane przez brokerów rozliczających, za pośrednictwem których Biuro Maklerskie dokonuje rozliczeń transakcji zawieranych na rynkach OTC. Zasady świadczenia usług przez zagranicznych brokerów rozliczających podlegają prawu państwa, w którym broker rozliczający prowadzi działalność, co wiąże się z dodatkowym ryzykiem, w szczególności w przypadku niewypłacalności tego podmiotu.

Biuro Maklerskie ponosi odpowiedzialność za działania lub zaniechania podmiotu przechowującego instrumenty finansowe na zasadach ogólnych określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w szczególności przepisach kodeksu cywilnego.

Instrumenty finansowe Klientów mogą być przechowywane na rachunkach zbiorczych. W takim przypadku, w każdej chwili możliwe jest wyodrębnienie aktywów przechowywanych na rzecz jednego Klienta od aktywów innego Klienta.

Środki pieniężne Klientów przechowywane są na zbiorczych rachunkach bankowych prowadzonych przez Alior Bank S.A. lub inne banki, przy wyborze których Biuro Maklerskie kieruje się należytą starannością, w szczególności mając na uwadze ochronę aktywów Klientów. Środki pieniężne Klientów przechowywane są odrębnie od środków własnych Biura Maklerskiego.

Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. jest uczestnikiem systemu rekompensat prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. Celem systemu rekompensat jest zapewnienie Klientom wypłat środków pieniężnych w przypadkach:

- ogłoszenia upadłości lub otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego Banku lub
- prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości Banku ze względu na to, że jego majątek nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
- stwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, że Biuro Maklerskie nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń inwestorów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

System rekompensat zabezpiecza wypłatę środków inwestorom do wysokości równowartości w złotych 3 000 euro – w 100% wartości środków objętych systemem rekompensat oraz 90% nadwyżki ponad tę kwotę, z tym że górna granica środków objętych systemem rekompensat wynosi równowartość w złotych 22 000 euro (według średniego kursu NBP z dnia zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę wypłaty).

Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. jako członek Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. jest uczestnikiem prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. funduszu rozliczeniowego zabezpieczającego prawidłowe rozliczenie transakcji zawieranych na rynku regulowanym oraz funduszu zabezpieczającego rozliczanie transakcji zawartych w alternatywnym systemie obrotu.

Środki pieniężne Klientów powierzone Biuru Maklerskiemu w związku ze świadczeniem usług maklerskich zdeponowane w banku podlegają ochronie przewidzianej przez system gwarantowania depozytów zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. System gwarantuje wypłatę środków do wysokości 100 000 euro (według kursu średniego NBP z dnia spełnienia warunków gwarancji) w przypadku upadłości banku, w którym zdeponowane zostały środki pieniężne Klientów po spełnieniu szczegółowych warunków określonych w ustawie. Deponentem jest każdy z Klientów w granicach wynikających z ich udziału w kwocie zgromadzonej na rachunku. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie www.bfg.pl.

W razie wszczęcia postępowania egzekucyjnego środki pieniężne Klientów powierzone w związku ze świadczeniem usług maklerskich nie podlegają zajęciu, a w razie ogłoszenia upadłości Biura Maklerskiego podlegają wyłączeniu z masy upadłości. Biuro Maklerskie nie może wykorzystywać na własny rachunek środków pieniężnych powierzonych przez Klientów w związku ze świadczeniem usług maklerskich, z wyłączeniem przypadku, gdy wykonanie zlecenia Klienta wymaga ustanowienia przez Biuro Maklerskie zabezpieczenia w tych środkach.

Konflikt interesów

Biuro Maklerskie stosuje zasady, procedury wewnętrzne i rozwiązania operacyjne mające na celu zapobieganie powstawaniu konfliktu interesów. W przypadku zidentyfikowania okoliczności niosących ze sobą istotne ryzyko naruszenia interesów Klienta, Biuro Maklerskie niezwłocznie informuje o wystąpieniu tych okoliczności Klienta, w celu umożliwienia Klientowi podjęcia świadomej decyzji, dotyczącej korzystania z usług Biura Maklerskiego. Biuro Maklerskie wstrzymuje świadczenie danej usługi maklerskiej do czasu otrzymania wyraźnego oświadczenia Klienta o kontynuacji lub rozwiązaniu umowy.

Biuro Maklerskie prowadzi rejestr konfliktów interesów zawierający wykaz rodzajów działalności maklerskiej, w związku z którymi może powstać lub powstał konflikt interesów związany z istotnym ryzykiem naruszenia interesów Klienta.

Na żądanie Klienta Biuro Maklerskie przekazuje przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej szczegółowe informacje dotyczące zasad postępowania Biura Maklerskiego w przypadku powstania konfliktu interesów.

Zasady wnoszenia i rozpatrywania skarg

Skargi dotyczące świadczenia usług maklerskich mogą być składane w formie pisemnej bezpośrednio w siedzibie Alior Bank S.A. lub w dowolnej placówce Alior Banku, za pośrednictwem operatora pocztowego, kuriera lub posłańca, ustnie - osobiście w placówce Banku prowadzącej obsługę Klientów lub telefonicznie za pośrednictwem Contact Center Biura Maklerskiego – 19 503 oraz elektronicznie z wykorzystaniem formularza zamieszczonego w Systemie Bankowości Internetowej – www.aliorbank.pl. Skargę może złożyć pełnomocnik Klienta dysponujący pełnomocnictwem udzielonym w zwykłej formie pisemnej.

Na żądanie Klienta Biuro Maklerskie potwierdza pisemnie lub w inny sposób uzgodniony z Klientem, fakt złożenia skargi.

Złożenie skargi niezwłocznie po powzięciu przez Klienta zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne rozpatrzenie skargi przez Biuro Maklerskie, chyba że okoliczność ta nie ma wpływu na sposób procedowania ze skargą.

Skargi składane do Biura Maklerskiego rozpatrywane są niezwłocznie, najdalej w ciągu 30 dni od daty wpłynięcia. W przypadku braku możliwości rozpatrzenia skargi w tym terminie Biuro Maklerskie powiadomi Klienta o tym fakcie na piśmie, z podaniem przyczyny opóźnienia, wskazaniem okoliczności, które muszą zostać ustalone oraz oznaczeniem nowego terminu rozpatrzenia skargi, nie dłuższym jednak niż 60 dni od dnia otrzymania skargi.

Biuro Maklerskie udziela odpowiedzi na skargę w formie pisemnej na adres korespondencyjny Klienta, a w przypadku braku adresu korespondencyjnego na adres zamieszkania lub siedziby. W przypadku skargi przekazanej z wykorzystaniem formularza elektronicznego odpowiedź może być doręczona w formie elektronicznej poprzez system bankowości internetowej. Na wniosek Klienta Biuro Maklerskie może dostarczyć odpowiedź na skargę pocztą elektroniczną lub w inny, uzgodniony z Klientem sposób. Odpowiedź Biura Maklerskiego każdorazowo przekazywana jest na trwałym nośniku informacji.

Klient będący konsumentem w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny jest uprawniony do zwrócenia się w sprawie sporu dotyczącego relacji z Biurem Maklerskim do Arbitra Bankowego – w trybie pozasądowego postępowania w celu rozwiązania sporu, o ile wartość przedmiotu sporu nie jest wyższa niż 8.000,00 PLN. Szczegółowe informacje, w tym Regulamin Bankowego Arbitrażu Konsumentckiego są dostępne na stronie internetowej www.zbp.pl.

Klient będący osobą fizyczną jest uprawniony do zwrócenia się w sprawie sporu dotyczącego relacji z Biurem Maklerskim do Rzecznika Finansowego - w trybie skargowym lub pozasądowego postępowania w celu rozwiązania sporu. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej www.rf.gov.pl.

W sprawach ochrony konsumentów organem nadzoru jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Klientowi przysługuje także prawo do wystąpienia z powództwem przeciwko Alior Bankowi do sądu powszechnego właściwości ogólnej, zgodnie ze stosownymi przepisami Kodeksu Postępowania Cywilnego.

Nadzór nad działalnością Biura Maklerskiego sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Zasady przyjmowania lub przekazywania opłat, prowizji i świadczeń niepieniężnych

W związku ze świadczeniem usług maklerskich Biuro Maklerskie może przyjmować lub przekazywać:

- 1) świadczenia pieniężne, w tym opłaty i prowizje, i świadczenia niepieniężne przyjmowane od Klienta lub osoby działającej w jego imieniu albo przekazywane Klientowi lub osobie działającej w jego imieniu;
- 2) opłaty lub prowizje niezbędne dla świadczenia danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta;
- 3) opłaty, prowizje i świadczenia niepieniężne przyjmowane albo przekazywane w celu poprawienia jakości usługi maklerskiej świadczonej na rzecz Klienta.

Na pisemne żądanie Klienta Biuro Maklerskie przekazuje szczegółowe informacje o opłatach, prowizjach lub świadczeniach niepieniężnych wskazanych w pkt 3, w tym o ich istocie i wysokości lub sposobie ustalania ich wysokości.

Z tytułu świadczenia usług Biuro Maklerskie pobiera od Klientów opłaty i prowizje w wysokości określonej w odpowiedniej dla danej usługi taryfie opłat i prowizji lub zgodnie z zawartą z Klientem umową.

Biuro Maklerskie ponosi koszty związane z prowadzoną działalnością maklerską, do których zaliczają się m.in.:

- opłaty i prowizje na rzecz Giełdy Papierów Wartościowych w wysokości określonej w Regulaminie Giełdy, Regulaminie Alternatywnego Systemu Obrotu oraz Cenniku serwisów giełdowych, dostępnych na stronie internetowej GPW: www.gpw.pl;
- opłaty na rzecz KDPW i KDPW_CCP w wysokości określonej w Tabelach opłat dostępnych na stronach internetowych KDPW i KDPW_CCP: www.kdpw.pl, www.kdpwccp.pl;
- opłaty i prowizje na rzecz podmiotów pośredniczących w wykonaniu zleceń na rynkach OTC;
- koszty utrzymania systemów i infrastruktury teleinformatycznej;
- koszty przygotowania Oddziałów Banku i pracowników Oddziałów do prowadzenia obsługi w zakresie produktów maklerskich;
- koszty serwisów informacyjnych (PAP, Reuters, itp.);
- opłaty pocztowe;
- koszty archiwizacji dokumentów;
- koszty reklamy i promocji.

Wskazane powyżej koszty są pokrywane m.in. z opłat, prowizji oraz innych świadczeń otrzymywanych przez Biuro Maklerskie i nie obciążają dodatkowo Klientów.

W związku ze świadczonymi usługami maklerskimi Biuro Maklerskie może przyjmować od podmiotów trzecich i przekazywać podmiotom trzecim płatności lub świadczenia niepieniężne obejmujące:

- Wynagrodzenie otrzymywane od emitentów, wprowadzających lub podmiotów oferujących papiery wartościowe w ofercie publicznej lub niepublicznej w związku z przyjmowaniem przez Biuro Maklerskie zapisów na zakup tych papierów wartościowych. Zasady ustalania i wysokość wynagrodzenia określa każdorazowo umowa zawarta pomiędzy Biurem Maklerskim a emitentem, wprowadzającym lub podmiotem oferującym instrumenty finansowe. W szczególności wysokość wynagrodzenia może być uzależniona od wartości instrumentów finansowych przydzielonych na podstawie zapisów przyjętych przez Biuro Maklerskie;
- Wynagrodzenie z tytułu pośrednictwa w nabywaniu znacznych pakietów akcji lub skupu akcji otrzymywane od podmiotu wzywającego do sprzedaży akcji lub nabywającego akcje, na zasadach i w wysokości określonej w umowie zawartej pomiędzy tym podmiotem a Biurem Maklerskim. W szczególności wysokość wynagrodzenia może być uzależniona od wartości akcji nabytych na podstawie zapisów przyjętych przez Biuro Maklerskie;
- Pożytki od środków pieniężnych Klientów zdeponowanych na rachunkach bankowych prowadzonych przez Alior Bank S.A. lub inne banki, w których przechowywane są środki pieniężne Klientów. Wysokość tych pożytków jest zależna od oprocentowania oferowanego przez bank prowadzący rachunek na rzecz Biura Maklerskiego;
- Wynagrodzenie otrzymywane od podmiotów świadczących na rzecz Klientów Biura Maklerskiego usługę zarządzania portfelem instrumentów finansowych. Zasady ustalania wynagrodzenia określa umowa zawarta pomiędzy Biurem Maklerskim i zarządzającym. Wynagrodzenie stanowi część opłat pobieranych przez podmiot zarządzający od Klientów Biura Maklerskiego;
- Wynagrodzenie przekazywane do podmiotów świadczących na rzecz Klientów Biura Maklerskiego usługę przyjmowania i przekazywania zleceń, stanowiące część prowizji pobieranej przez Biuro Maklerskie z tytułu wykonywania zleceń;
- Świadczenia niepieniężne w postaci szkoleń dla pracowników, materiałów szkoleniowych, materiałów marketingowych i promocyjnych.

Biuro Maklerskie dopuszcza wręczanie i przyjmowanie drobnych prezentów w relacjach z Klientami i Kontrahentami pod warunkiem, że wręczenie lub przyjęcie prezentu nie wiąże się z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa, norm etycznych oraz regulacji wewnętrznych obowiązujących w Alior Banku. W przypadku gdy wartość prezentu przekracza równowartość 200 zł jego przyjęcie wymaga akceptacji osób upoważnionych.

Za świadczone usługi polegające na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia tytułów uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania Biuro Maklerskie nie pobiera opłat i prowizji bezpośrednio od Klientów. Wynagrodzenie z tytułu obsługi oraz dystrybucji tytułów uczestnictwa Biuro Maklerskie otrzymuje od Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych. Wynagrodzenie Biura Maklerskiego stanowi 100% opłat manipulacyjnych pobieranych przy zakupie/konwersji tytułów uczestnictwa. Biuro Maklerskie otrzymuje również wynagrodzenie stanowiące udział w opłacie za zarządzanie funduszem inwestycyjnym. Wysokość tego wynagrodzenia zależy od rodzaju funduszu, a także może być uzależniona od wartości aktywów pozyskanych za pośrednictwem Biura Maklerskiego. W przypadku funduszy otwartych na dzień sporządzenia niniejszej informacji Biuro Maklerskie otrzymuje wynagrodzenie w wysokości od 0% do 65% opłaty za zarządzanie funduszem inwestycyjnym.

W przypadku przyjmowania zapisów na zakup certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych Biuro Maklerskie może otrzymywać od Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych wynagrodzenie z tytułu dystrybucji tytułów uczestnictwa. Wysokość tego wynagrodzenia może być ustalana kwotowo lub procentowo od wartości certyfikatów inwestycyjnych przydzielonych na podstawie zapisów przyjętych przez Biuro Maklerskie. W przypadku funduszy inwestycyjnych zamkniętych, na dzień sporządzenia niniejszej informacji Biuro Maklerskie otrzymuje wynagrodzenie w wysokości od 40% do 65% stałej opłaty za zarządzanie oraz od 0% do 25% opłaty za zarządzanie uzależnionej od wyniku osiągniętego przez fundusz. Biuro Maklerskie otrzymuje od 0% do 100% opłaty za wykup certyfikatów inwestycyjnych.

Biuro Maklerskie może korzystać z oprogramowania udostępnionego przez agentów transferowych, które ma na celu zapewnienie właściwej obsługi w zakresie dystrybucji tytułów uczestnictwa.

Wysokość opłat pobieranych przez Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych od Klientów jest określona w prospektach informacyjnych, kluczowych informacjach dla inwestorów oraz tabelach opłat manipulacyjnych poszczególnych funduszy. W przypadku funduszy inwestycyjnych zamkniętych wysokość opłat jest określana w prospektach emisyjnych, warunkach emisji certyfikatów inwestycyjnych oraz w statutach funduszy.

Opodatkowanie

Zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym, Biuro Maklerskie wystawia i przesyła na adres Klienta będącego osobą fizyczną informację podatkową PIT-8C o wysokości osiągniętego dochodu. Do obowiązków Klienta należy sporządzenie odrębnego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu PIT-38 oraz zapłata podatku. Do przygotowania zeznania podatkowego PIT-38 Klient wykorzystuje dane zawarte w sporządzonej przez Biuro Maklerskie informacji PIT-8C.

W informacji PIT-8C nie są wykazywane dochody podlegające opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym, którego płatnikiem są firmy inwestycyjne. Dochodami tymi są m.in.:

- odsetki i dyskonto od obligacji,
- dywidendy,
- dochody z tytułu udziału w funduszach inwestycyjnych.

Zwracamy uwagę, że Klient jest zobowiązany do samodzielnego wykazania w zeznaniu podatkowym kwoty dochodu oraz obliczonego podatku z tytułu:

- udziału w zagranicznych funduszach inwestycyjnych,
  - dywidend, odsetek oraz wykupu papierów wartościowych wypłacanych przez emitentów mających siedzibę za granicą.
- Od powyższych dochodów nie jest automatycznie naliczany i pobierany podatek zryczałtowany, dochody te nie są również wykazywane w informacji podatkowej PIT-8C.

Polityka wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Polityka wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie Klienta przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. („Biuro Maklerskie”) („Polityka”) określa szczegółowe zasady postępowania w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta w zakresie świadczenia usług:
  - a) wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
  - b) przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych.
2. Polityka ma zastosowanie do Klientów detalicznych oraz Klientów profesjonalnych. Postanowień Polityki nie stosuje się wobec uprawnionych kontrahentów.
3. Postanowień Polityki nie stosuje się w przypadku, gdy Klient określił szczegółowe warunki, na jakich zlecenie ma zostać wykonane lub przekazane, w zakresie wyznaczonym tymi szczegółowymi warunkami.
4. Biuro Maklerskie ostrzega Klienta, że szczegółowe określenie przez Klienta warunków, na jakich nastąpić ma wykonanie lub przekazanie zlecenia, może uniemożliwić podjęcie przez Biuro Maklerskie działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta, w zakresie wyznaczonym tymi szczegółowymi warunkami.

II. CZYNNIKI I KRYTERIA WYKONYWANIA ZLECEŃ ORAZ DZIAŁANIA W NAJLEPIEJ POJĘTYM INTERESIE KLIENTA

1. Biuro Maklerskie podejmuje wszelkie uzasadnione działania w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta w związku z wykonywaniem lub przekazywaniem zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych.
2. Biuro Maklerskie zastrzega, że pomimo podjęcia wszelkich uzasadnionych działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta, zlecenie nie w każdym przypadku może zostać wykonane na warunkach najkorzystniejszych dla Klienta.
3. W przypadku gdy przedmiotem zlecenia jest kupno lub sprzedaż instrumentów finansowych, będących przedmiotem obrotu w więcej niż jednym miejscu wykonania, w którym Biuro Maklerskie realizuje zlecenia Klientów, Klient w zleceniu powinien wskazać miejsce wykonania.
4. Jeżeli Klient nie określił miejsca, w którym zlecenie powinno zostać wykonane, Biuro Maklerskie przy wyborze miejsca wykonania zlecenia uwzględni następujące czynniki:
  - a) cenę instrumentu finansowego,
  - b) koszty związane z wykonaniem zlecenia,
  - c) czas zawarcia transakcji,
  - d) prawdopodobieństwo zawarcia transakcji,
  - e) prawdopodobieństwo rozliczenia transakcji,
  - f) wielkość zlecenia,
  - g) charakter zlecenia lub inne aspekty mające istotny wpływ na wykonanie zlecenia.
5. Czynniki określone w pkt 4 uwzględniane są odpowiednio w odniesieniu do świadczenia usługi przyjmowania i przekazywania zleceń.
6. Biuro Maklerskie może wykonać zlecenie Klienta poza rynkiem regulowanym lub alternatywnym systemem obrotu, jeżeli przewiduje to umowa z Klientem i Klient wyraził zgodę na wykonanie jego zlecenia poza rynkiem regulowanym i alternatywnym systemem obrotu.
7. Biuro Maklerskie wykonuje oraz przekazuje zlecenia Klientów w sposób uczciwy, z zachowaniem należytej staranności, działając w najlepiej pojętym interesie Klienta.
8. Biuro Maklerskie zapewnia jednolite traktowanie zleceń Klientów w stosunku do zleceń innych Klientów i zleceń własnych Biura Maklerskiego.
9. Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia Klientów niezwłocznie po ich przyjęciu, w kolejności ich przyjmowania, chyba że:
  - a) Klient określił inne warunki wykonania zlecenia,
  - b) odmienny tryb wykonania zlecenia jest uzasadniony charakterem zlecenia lub warunkami rynkowymi,
  - c) zachowanie kolejności byłoby sprzeczne z interesem Klienta.
10. Zlecenie może zawierać dodatkowe warunki jego wykonania, jeżeli nie są one sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa oraz regulaminami przeprowadzania transakcji w miejscu wykonania, do którego jest przekazywane.
11. Biuro Maklerskie nie łączy zleceń Klienta ze zleceniami własnymi lub zleceniami innych Klientów.
12. Biuro Maklerskie niezwłocznie informuje Klienta o wszelkich istotnych okolicznościach uniemożliwiających właściwe wykonanie zlecenia złożonego przez Klienta. Informacja przekazywana jest Klientowi w placówce prowadzącej obsługę Klienta, telefonicznie lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
13. Standardowy czas wykonania zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów pochodnych na rynku OTC liczony od wpływu zlecenia do systemu informatycznego Biura Maklerskiego, w standardowych warunkach rynkowych wynosi poniżej 650 ms. Średni czas wykonania zlecenia wynosi ok. 400 ms. Czas wykonania zlecenia może ulec wydłużeniu w sytuacjach zwiększonego obciążenia systemów informatycznych lub łącz internetowych, zwiększonej zmienności oraz dynamicznych zmian cen instrumentów finansowych, zmniejszonej płynności lub braku płynności na rynku,

odrzućenia zlecenia przez Bank oferujący płynność lub Dostawcę kwotowań, awarii łącz internetowych lub systemów informatycznych.

III. OPIS WZGLĘDNEJ WAGI POSZCZEGÓLNYCH CZYNNIKÓW WPŁYWAJĄCYCH NA WYKONANIE ZLECENIA

1. Jeżeli zlecenie Klienta może zostać wykonane przez Biuro Maklerskie w więcej niż jednym miejscu wykonania, Biuro Maklerskie przy wyborze miejsca wykonania zlecenia kieruje się najlepszą ceną i najniższymi kosztami dla Klienta.
2. Jeżeli w miejscu wykonania zapewniającym najlepszą cenę i najniższe koszty dla Klienta zlecenie nie może zostać wykonane w całości lub w znacznym zakresie, albo istnieje wysokie prawdopodobieństwo nierozliczenia transakcji, Biuro Maklerskie wykonuje zlecenie w miejscu umożliwiającym jego realizację i rozliczenie, o ile cena i koszty nie odbiegają znacząco od możliwych do uzyskania w innych miejscach wykonania.
3. Jeżeli przy zastosowaniu kryteriów określonych w pkt 2 cena i koszty wykonania zlecenia Klienta detalicznego odbiegają znacząco od możliwych do uzyskania w innych miejscach wykonania, Biuro Maklerskie wykonuje zlecenie w miejscu wykonania zapewniającym najlepszą cenę i najniższe koszty.
4. Jeżeli przy zastosowaniu kryteriów określonych w pkt 2 cena i koszty wykonania zlecenia Klienta profesjonalnego odbiegają znacząco od możliwych do uzyskania w innych miejscach wykonania, Biuro Maklerskie wykonuje zlecenie kierując się wielkością zlecenia i czasem zawarcia transakcji. Zlecenia o znaczącej wielkości wykonywane są w miejscu zapewniającym najwyższe prawdopodobieństwo realizacji i rozliczenia oraz najkrótszy czas zawarcia transakcji. Pozostałe zlecenia wykonywane są w miejscu umożliwiającym uzyskanie najlepszej ceny i najniższych kosztów.
5. Biuro Maklerskie przy wyborze miejsca wykonania zlecenia dodatkowo kieruje się charakterem zlecenia oraz innymi aspektami, jeżeli mają one istotny wpływ na wykonanie zlecenia i uzyskanie możliwie najlepszych wyników dla Klienta.
6. W przypadku zlecenia Klienta detalicznego najlepszy wynik określa się w ujęciu ogólnym przy uwzględnieniu ceny instrumentu finansowego i kosztów związanych z wykonaniem zlecenia obejmujących wszelkie koszty ponoszone przez Klienta bezpośrednio w związku z wykonaniem danego zlecenia, w tym opłaty pobierane przez miejsce wykonania, opłaty z tytułu rozrachunku i rozliczenia transakcji oraz wszelkie inne opłaty związane z wykonaniem zlecenia.

IV. MIEJSCA WYKONYWANIA ZLECEŃ

1. Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia Klientów w następujących miejscach wykonania:
  - a) rynek regulowany prowadzony przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
  - b) alternatywny system obrotu organizowany przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,
  - c) Biuro Maklerskie - dla instrumentów pochodnych opartych o kursy walut oraz kontraktów różnic kursowych (CFD) niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego (rynek OTC) oraz instrumentów rynku niepublicznego.
2. Jeżeli przewiduje to umowa z Klientem, Biuro Maklerskie może wykonywać zlecenia dotyczące obligacji na rynku międzybankowym, o ile Klient w zleceniu wskaże ten rynek jako miejsce wykonania zlecenia.
3. Obowiązek podejmowania wszelkich uzasadnionych działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta, nie oznacza konieczności uwzględniania przez Biuro Maklerskie wszystkich możliwych miejsc wykonywania.

V. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Złożenie przez Klienta zlecenia po uprzednim przedstawieniu Klientowi Polityki wykonywania zleceń oraz działania w najlepiej pojętym interesie oznacza wyrażenie przez Klienta zgody na przedstawioną mu Politykę.
2. Biuro Maklerskie monitoruje skuteczność wdrożonych rozwiązań i stosowanej Polityki w celu odpowiedniego ich dostosowywania.
3. Biuro Maklerskie informuje Klienta o istotnych zmianach Polityki w takim terminie, aby Klient mógł wypowiedzieć umowę o świadczenie usług przyjmowania lub przekazywania zleceń oraz umowę o świadczenie usług wykonywania zleceń z zachowaniem okresu wypowiedzenia, a rozwiązanie umowy nastąpiło przed dniem wejścia w życie zmian.
4. Informacja o istotnych zmianach Polityki przekazywana jest Klientowi przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej Biura Maklerskiego.

Ryzyko

Alior Bank S.A. informuje, że z każdą inwestycją wiąże się ryzyko poniesienia straty. Stopień ryzyka zależy od rodzaju i klasy aktywów będących przedmiotem inwestycji. Przed podjęciem decyzji inwestycyjnej należy, oprócz prognozy potencjalnego zysku, określić także czynniki ryzyka, jakie mogą wiązać się z daną inwestycją. Inwestowanie w instrumenty finansowe oznacza możliwość utraty części lub całości pierwotnie zainwestowanych środków. W przypadku instrumentów pochodnych istnieje ryzyko poniesienia strat, przewyższających pierwotny wkład inwestora. Historyczne wyniki z tytułu dokonanych inwestycji, szczególnie te o wysokiej stopie zwrotu, nie gwarantują osiągnięcia podobnych wyników w przyszłości.

Ryzyko inwestycyjne

Ryzyko poniesienia straty na inwestycji lub zrealizowanie stopy zwrotu niższej od oczekiwanej przez Inwestorów.

Rodzaje czynników ryzyka inwestycyjnego:

Ryzyko stopy procentowej

Dotyczy zmiany stopy procentowej, jako czynnika determinującego stopę wolną od ryzyka wykorzystywaną w modelach wyceny instrumentów finansowych, w tym obligacji, akcji oraz instrumentów pochodnych. Zmiany rynkowych stóp procentowych wpływają na zmianę wyceny rynkowej wspomnianych instrumentów.

Ryzyko kursu walutowego

Dotyczy inwestycji, która jest przeprowadzana w walucie obcej lub jest oparta na zmianie kursu waluty; rentowność inwestycji uzależniona jest w tym przypadku od zmiany kursów walutowych.

Ryzyko płynności

Instrument jest płynny, jeżeli możemy go zakupić lub sprzedać nie wpływając na jego cenę rynkową. Instrumenty o dużej płynności to np. akcje największych notowanych spółek, papiery skarbowe lub waluty.

Ryzyko kredytowe

Dotyczy sytuacji, w której jedna ze stron kontraktu nie reguluje zobowiązań na rzecz drugiej strony. Ryzyko charakterystyczne głównie dla instrumentów dłużnych (np. obligacji korporacyjnych).

Ryzyko polityczne

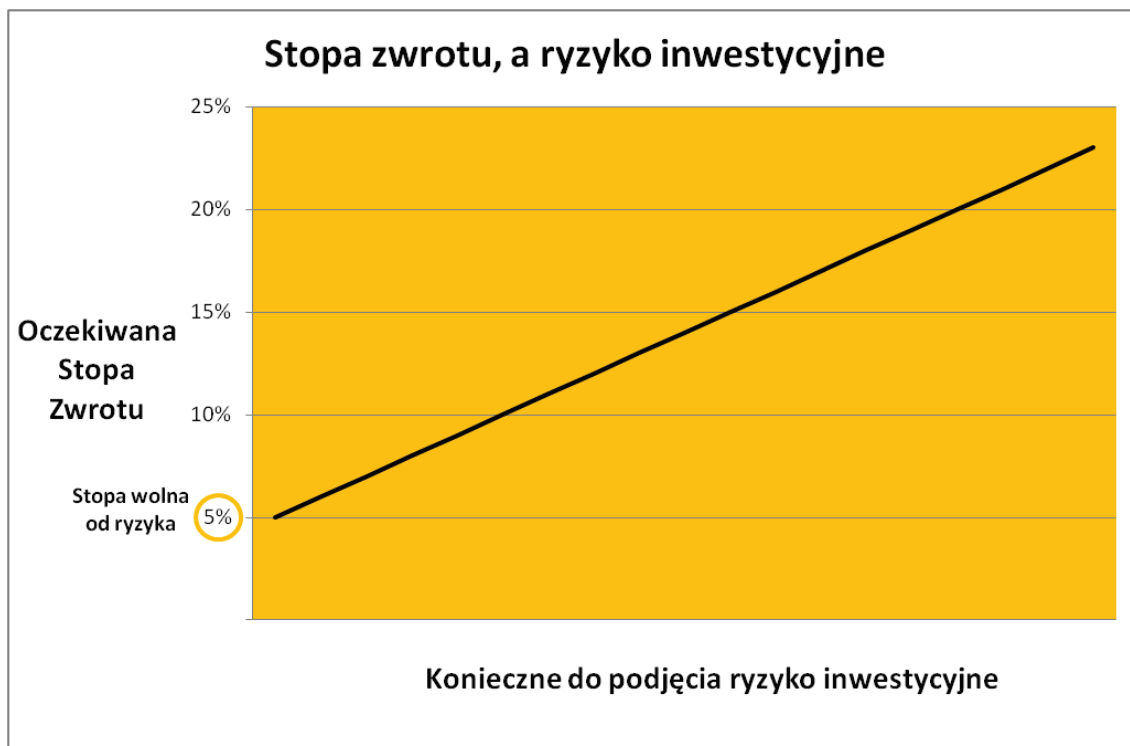
Dotyczy sytuacji, w której uchwalenie ustawy lub aktów wykonawczych może wpłynąć negatywnie na sytuację gospodarczą w kraju i, tym samym, na rentowność inwestycji.

Ryzyko finansowe spółki i ryzyko biznesu

Ryzyko danej spółki można podzielić na ryzyko finansowe i ryzyko biznesu. Pierwsze jest związane ze stopniem dźwigni finansowej stosowanej przez zarząd spółki, czyli relacją długu do kapitałów własnych spółki (im większy wskaźnik dźwigni tym większe ryzyko finansowe, bowiem spółka ma większe zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów lub wyemitowanych obligacji).

Jeżeli działalność spółki byłaby w pełni finansowana przez kapitał własny (brak jakiegokolwiek długu), spółka nie byłaby narażona na ryzyko finansowe, ale wciąż byłaby narażona na ryzyko biznesu, czyli ryzyko braku wystarczających przepływów finansowych do pokrycia wydatków operacyjnych, związanych bezpośrednio z działalnością spółki. Ryzyko biznesu wynika, więc głównie z kondycji gospodarki, a przede wszystkim z kondycji sektora, w którym działa dana spółka.

Inwestor powinien mieć świadomość, że im wyższa jest oczekiwana stopa zwrotu, tym wyższe jest ryzyko inwestycyjne.

Główne metody ograniczenia ryzyka:

- zakup instrumentów o niskim ryzyku kredytowym, takich jak obligacje skarbowe lub inne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa,
- zakup instrumentów o dużej płynności¹,
- dywersyfikacja portfela inwestycyjnego,
- zabezpieczanie portfela inwestycyjnego przed niekorzystną zmianą cen².

Poniżej zostały przedstawione podstawowe czynniki ryzyka inwestycyjnego z podziałem na poszczególne rodzaje instrumentów finansowych. Należy uwzględnić, że wymienione poniżej czynniki ryzyka nie wyczerpują wszystkich istniejących zagrożeń.

Akcje

Inwestor powinien mieć świadomość, że rynki finansowe, w tym rynek akcji, są w dużym stopniu zależne od krajowej i globalnej sytuacji makroekonomicznej. Dotyczy to m.in. tempa wzrostu gospodarczego, wysokości stóp procentowych i wysokości stopy inflacji. W odniesieniu do akcji konkretnych przedsiębiorstw, ryzyko inwestycyjne jest związane z sytuacją ekonomiczno-finansową spółki (opisane wyżej ryzyko finansowe i ryzyko biznesu spółki). Zagrożeniem dla inwestycji w akcje mogą także być zmiany w organach zarządczych lub nadzorczych spółki, mających wpływ na podejmowane decyzje zarówno na poziomie strategicznym, jak i operacyjnym spółki.

Decyzje inwestycyjne dotyczące akcji spółek dopuszczonych do obrotu regulowanego i notowanych na zorganizowanym rynku obrotu są również narażone na czynniki ryzyka charakterystyczne dla tego obrotu. Należy tutaj wymienić ryzyko płynności, ryzyko zawieszenia notowań, a nawet ryzyko wycofania akcji spółki z obrotu giełdowego.

Dla akcji spółek debiutujących w obrocie giełdowym czynnikiem ryzyka jest to możliwość zaistnienia sytuacji, kiedy w okresie od dnia przydziału akcji do dnia pierwszego notowania warunki makroekonomiczne bądź te związane z działalnością spółki zmieniają się na tyle, że będą one miały znaczny wpływ na przyszłą wycenę spółki, a więc kurs akcji w pierwszym dniu notowań.

Prawa do akcji (PDA)

Prawo do akcji powstaje z chwilą dokonania przydziału tych akcji i wygasa w momencie zarejestrowania tych akcji w KDPW lub postanowienia Sądu Rejestrowego o odmowie podwyższenia kapitału akcyjnego. PDA są w pewnym znaczeniu tylko substytutem samych akcji, a uprawnienia do ich utrzymania są determinowane decyzjami innych organów, istnieje więc ryzyko, że emisja nie zostanie zarejestrowana przez Sąd i prawa wygasną bez otrzymania akcji; m.in. ze względu na to, PDA notowane są z dyskontem³ do ceny rynkowej akcji już notowanych.

Do PDA odnoszą się również czynniki ryzyka związane z posiadaniem akcji.

¹ Instrument jest płynny, jeżeli możemy go zakupić lub sprzedać nie wpływając na jego cenę rynkową. Instrumenty o dużej płynności to np. akcje największych notowanych spółek, papiery skarbowe lub waluty.

² Zabezpieczenie uzyskujemy na różne sposoby, przykładem może być zakup opcji sprzedaży posiadanych przez nas akcji, złożenie zlecenia sprzedaży posiadanych akcji po cenie ograniczającej nasze straty lub sprzedaż kontraktu *futures* na indeks akcji.

³ Notowania z dyskontem wobec już notowanych akcji oznaczają, że PDA (Prawa do Akcji) są notowane poniżej cen akcji.

Prawa poboru

Prawo poboru to instrument wykorzystywany podczas oferowania akcji nowej emisji jej dotychczasowym akcjonariuszom. Inwestor będący akcjonariuszem spółki może otrzymać prawo poboru w wyniku jego ustalenia (ściśle określony termin) lub nabyć je w obrocie giełdowym w okresie, w którym prawa poboru są notowane. Dla praw poboru podstawowe czynniki ryzyka związane są z tymczasowym charakterem tego instrumentu finansowego oraz ryzykami tożsamymi dla akcji. Prawa poboru posiadacza, który nie zdecyduje się skorzystać z uprawnienia do złożenia zapisu na akcje nowej emisji lub ich zbycia w obrocie giełdowym w określonym terminie wygasną, a inwestor nie otrzymuje w zamian żadnego świadczenia.

Zwraca się uwagę, że okres notowania praw poboru może być bardzo krótki i wynosić nawet kilka dni, a kurs praw poboru może odznaczać się bardzo dużą zmiennością. Po ustaleniu prawa poboru, w zależności od kursu akcji nowej emisji i wielkości emisji kurs dotychczasowych akcji spółki może ulec znacznemu obniżeniu. Dokonując oceny wartości prawa poboru, kluczowymi parametrami są cena emisyjna oraz parytet praw poboru do nowej emisji akcji. Te czynniki należy brać pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o złożeniu zapisu na akcje nowej emisji lub ich zbyciu w obrocie giełdowym.

Obligacje

Ceny obligacji wykazują znaczną wrażliwość na zmiany rynkowych stóp procentowych oraz rating⁴ ich emitenta.

Podstawowym czynnikiem ryzyka dla inwestycji w obligacje jest ryzyko kredytowe, czyli ryzyko niewywiązania się emitenta obligacji z zobowiązań określonych w prospekcie emisyjnym⁵. Istnieje ryzyko, że emitent, jako dłużnik posiadacz obligacji, może nie zwrócić wartości nominalnej obligacji wraz z należnymi odsetkami lub innymi świadczeniami, jeżeli takie zostały określone lub nie zrobi tego w określonych w prospekcie emisyjnym terminach. Stopień ryzyka zależy od wiarygodności emitenta, więc ratingu nadanego mu przez agencje ratingowe. Do wysoko ocenianych należą papiery dłużne Skarbu Państwa (bony, obligacje), zaś do najniżej ocenianych – papiery dłużne przedsiębiorstw o wysokim stopniu ryzyka finansowego.

Ważnym dla instrumentów dłużnych czynnikiem ryzyka jest zmiana rynkowych stóp procentowych bezpośrednio wpływających na wycenę i rentowność obligacji.

Inwestor, decydujący się na zakup obligacji kuponowych, powinien zwrócić uwagę na **ryzyko reinwestycji**. Podstawową miarą rentowności kuponowych obligacji jest ich rentowność do zapadalności (ang. *YTM- Yield To Maturity*). W momencie zakupu obligacji jej rentowność do zapadalności obliczana jest przy założeniu, że kupony otrzymane z tytułu posiadania obligacji, będą inwestowane po stopie procentowej z dnia zakupu obligacji, czyli przy założeniu, że stopy procentowe przez cały okres posiadania obligacji nie ulegną zmianie. Rynkowe stopy procentowe ulegają ciągłym zmianom, dlatego należy uwzględnić ryzyko, że inwestor nie będzie w stanie reinwestować otrzymywanych w trakcie posiadania obligacji kuponów po zakładanej pierwotnie (przy obliczaniu rentowności do zapadalności) stopie procentowej. Ryzyko to nazywamy ryzykiem reinwestycji.

Ceny obligacji są bardziej stabilne, niż np. ceny akcji.

Kontakty terminowe Futures

Inwestowanie w kontrakty terminowe *futures* wiąże się z koniecznością wniesienia depozytu zabezpieczającego będącego jedynie częścią wartości kontraktu. Depozyt zabezpieczający ma zagwarantować prawidłowość rozliczeń pomiędzy uczestnikami rynku, w takim sensie, że wszelkie zamiany cen kontraktu terminowego wpływają natychmiast na wielkość depozytu w zależności od zajmowanej przez inwestora pozycji.

Ze względu na to, że wysokość wpłaconego depozytu stanowi tylko część całej wartości kontaktu terminowego, powstaje efekt dźwigni finansowej. Inwestor jest narażony na ryzyko zmian cen kontraktu o wielokrotnie większej wielkości niż wpłacony przez niego depozyt. Zmiany cen kontraktu terminowego będą miały zwielokrotniony wpływ na zmiany wartości wpłaconego depozytu (wpływ ten będzie równy wspomnianej dźwigni finansowej). Przykładowo, jeżeli dźwignia finansowa wynosi 1 do 10, zmiana cen kontraktu o 1% wpłynie na zmianę depozytu o 10%. Stwarza to możliwość osiągnięcia bardzo wysokich zysków względem zainwestowanego kapitału, jednakże inwestor narażony jest na równie gwałtowne straty. W sytuacji skrajnie niekorzystnych zmian ceny kontraktu terminowego straty inwestora mogą być większe od wartości pierwotnie wniesionego depozytu, czyli przekroczyć zainwestowany kapitał. W przypadku niewystarczającej wysokości depozytu zabezpieczającego w wyniku niekorzystnych zmian cen, inwestor będzie wezwany do uzupełnienia depozytu, w przeciwnym wypadku Biuro Maklerskie zamknie pozycje inwestora.

Kontrakty *futures* służą nie tylko do spekulacji na poziomach cen aktywów bazowych (np. cen akcji, wartości indeksów, kursów walut). Służą także do zabezpieczania pozycji zajmowanych na rynkach aktywu bazowego. Przykładowo inwestor posiadający w swoim portfelu akcje spółek na danej giełdzie, może zająć pozycję w kontrakcie terminowym *futures*, dla którego aktywem bazowym jest indeks największych notowanych na danej giełdzie spółek. W przypadku spadku cen akcji, osiągnie on zysk z tytułu kontraktów *futures*. Z taką strategią wiąże się tzw. **ryzyko bazy**. Wynika ono z możliwości niedopasowania się wartości transakcji pierwotnej (na rynku instrumentu bazowego) z wartością transakcji zabezpieczającej. Wspomniany inwestor może zaobserwować spadek cen akcji i jednoczesny wzrost cen kontraktów *futures*. Częściej jednak niedopasowanie będzie wynikało z niepełnej korelacji cen aktywu bazowego z ceną kontraktu *futures*, czyli spadkowi cen akcji nie będzie towarzyszył jednakowy spadek cen kontraktu *futures*.

Pod kątem ilości i wartości transakcji na poszczególnych seriach kontraktów terminowych, największy obrót ma miejsce dla serii kontraktów terminowych o najbliższej dacie wygaśnięcia. W stosunku do pozostałych serii inwestor może być narażony na ryzyko płynności.

⁴ Rating ocenia jakość dłużnych [papierów wartościowych](#) pod kątem wiarygodności finansowej emitenta oraz warunków panujących na rynku; jest publikowany przez agencje ratingowe.

⁵ Prospekt emisyjny to dokument informujący potencjalnych inwestorów o wszystkich szczegółach oferowanego papieru wartościowego (np. akcji lub obligacji). W przypadku emisji obligacji prospekt mówi o terminach płatności odsetkowych, sposobie ustalania ich wysokości, terminie zapadalności obligacji i wszelkich innych cech charakterystycznych dla danej emisji (dane emitenta, rodzaje zabezpieczeń itp.)

Opcje

Kontrakty opcyjne charakteryzują się niesymetrycznym rozkładem praw i obowiązków, a więc i ponoszonego przez poszczególne strony transakcji ryzyka. W przypadku transakcji futures strata kupującego kontrakt jest równa zyskowi sprzedającego kontrakt. W przypadku opcji nie obserwujemy tej symetryczności. Kupujący opcje narażony jest jedynie na utratę premii opcyjnej⁶, którą płaci wystawcy (sprzedawcy) opcji w momencie zawierania transakcji. Maksymalny zysk, jaki może uzyskać kupujący opcje, jest teoretycznie nieograniczony⁷. Maksymalnym zyskiem dla wystawcy opcji jest premia otrzymywana od nabywcy, natomiast maksymalne straty są teoretycznie nieograniczone.

Dotyczy opcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie:

Wystawca opcji, jako gwarancję swojego przyszłego rozliczenia wobec kupującego, jest zobowiązany wnieść depozyt zabezpieczający. Z tego też względu dla wystawcy opcji w przypadku niekorzystnej zmiany kursów może zaistnieć sytuacja, że poniesione straty przekroczą wartość wpłaconego pierwotnie depozytu. Dla kontraktów opcyjnych wysokość wniesionego depozytu określa skomplikowany model, gdzie w 16 scenariuszach przyjmowane są zmienne takie jak: kurs instrumentu bazowego, okres do wygaśnięcia, zmienność notowań instrumentu bazowego, stopa procentowa i cena wykonania opcji.

Z racji znacznej ilości dostępnych serii opcji zarówno pod względem ceny wykonania, jak i daty wygaśnięcia, pojawia się duże ryzyko niedostatecznej płynności na poszczególnych seriach. Dotyczy to przede wszystkim opcji o dalszym terminie wygaśnięcia oraz opcji z cenami wykonania (kursami realizacji) odległymi od bieżącej ceny rynkowej. Opcje są instrumentami finansowymi, które charakteryzują się ponadprzeciętną zmiennością cen.

Dotyczy opcji walutowych OTC⁸:

Zasadnicze działanie tego rodzaju kontraktów opcyjnych nie różni się niczym od tych handlowanych na giełdach. Depozyt gwarancyjny zastępuje w tym przypadku tzw. kaucja lub limit skarbowy. Na życzenie Klienta Bank zaoferuje w pełni dopasowaną do jego potrzeb strategię chroniącą przed ryzykiem walutowym. Ryzyko kredytowe jest w tym przypadku znikome, ponieważ stroną transakcji jest Bank. Nie występuje tutaj ryzyko płynności, bowiem zawarte transakcje można zawsze zamknąć odsprzedając bądź odkupując opcje od Banku.

Należy zauważyć, że opcje walutowe OTC nie są notowane, jak w przypadku wystandaryzowanych opcji dostępnych na giełdzie, więc Klient nie może obserwować zmian wartości jego pozycji.

Opcje walutowe OTC są produktami służącymi wyłącznie do zabezpieczenia, dlatego nie można w ich przypadku mówić o ryzyku rynkowym, bowiem Klient tracąc na transakcji zabezpieczającej zyskuje na zabezpieczanej ekspozycji.

Jednostki uczestnictwa

W strategii większości otwartych funduszy inwestycyjnych założony jest zazwyczaj długi horyzont inwestycyjny. Dla kupującego oznacza to, że wycena jednostki uczestnictwa może okresowo, w trakcie trwania inwestycji maleć. Potencjał wzrostu lub spadku zazwyczaj ogólnie określają proporcje aktywów, w jakie inwestuje fundusz, najczęściej jest to podział dostępnych aktywów pomiędzy inwestycje w akcje, a bezpieczne papiery dłużne.

Kolejnym ryzykiem jest niedostateczna dywersyfikacja, która wynika ze świadomości, że samo nabycie jednostek uczestnictwa pojedynczego funduszu już gwarantuje odpowiednie rozproszenie inwestycji (skoro fundusz inwestuje w różne aktywa). W rzeczywistości warto zdywersyfikować inwestycje pod kątem doboru różnych typów funduszy do portfela inwestycyjnego.

Certyfikaty inwestycyjne

Poza codzienną wyceną certyfikatów inwestycyjnych na giełdzie, wycena dokonywana przez fundusz jest nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

Fundusze inwestycyjne zamknięte mogą między innymi zawierać transakcje terminowe, inwestować w waluty a także w pozagiełdowe spółki z o.o. – z tego względu inwestycje w certyfikaty inwestycyjne mogą charakteryzować się większym ryzykiem niż przypisanym dla jednostek uczestnictwa otwartych funduszy inwestycyjnych.

Dodatkowym czynnikiem ryzyka może być płynność uniemożliwiająca otwarcie lub zamknięcie pozycji w danej chwili, ponieważ w przypadku niektórych certyfikatów inwestycyjnych płynność jest bardzo niska.

Produkty strukturyzowane

Strategie podmiotów emitujących produkty strukturyzowane, niegwarantujące ochrony kapitału zakładają zaangażowanie w bardziej ryzykowne inwestycje. Może to oznaczać dużą zmienność w wycenie produktu strukturyzowanego – inwestor powinien być świadomy możliwości znacznego spadku ceny produktu.

Rynki zagraniczne

Z inwestycjami na rynkach zagranicznych, oprócz czynników ryzyka przypisanych konkretnej klasie aktywów, wiąże się przede wszystkim ryzyko niekorzystnych zmian kursów walutowych.

⁶ Premia opcyjna to cena opcji zależna od kilku czynników: kursu realizacji opcji, terminu wygaśnięcia opcji, nominału, na jaki opiewa opcja, zmienności cen aktywów bazowych a także poziomu rynkowych stóp procentowych.

⁷ Kupujący opcje kupna (call) ma nieograniczone zyski, natomiast maksymalny zysk dla kupującego opcję sprzedaży (put) jest ograniczony, bowiem aktywa rzadko osiągają ceny mniejsze niż zero.

⁸ Opcje walutowe na rynku OTC (ang. over the counter) to opcje oferowane przez Bank Klientom Biznesowym w celu zabezpieczenia ich ryzyka walutowego wynikającego z przepływów z tytułu importu lub eksportu. Parametry opcji są w tym przypadku kształtowane zgodnie z życzeniem klienta, nie są to, więc kontrakty wystandaryzowane.

Regulamin wykonywania zleceń i prowadzenia rachunków papierów wartościowych przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.

Spis treści

Rozdział I	POSTANOWIENIA OGÓLNE	1
Rozdział II	TRYB I WARUNKI ZAWIERANIA UMÓW	4
Rozdział III	PEŁNOMOCNICTWA	6
Rozdział IV	RACHUNEK PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I RACHUNEK PIENIĘŻNY	6
Rozdział V	ŚWIADCZENIE USŁUG WYKONYWANIA ZLECEŃ	9
Rozdział VI	ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE OBROTU DERYWATAMI	11
Rozdział VII	ZLECENIA DO DYSPOZYCJI MAKLERA	14
Rozdział VIII	ZLECENIA Z ODROZCZONYM TERMINEM ZAPŁATY	15
Rozdział IX	ZLECENIA ZAKUPU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W OFERCIE PUBLICZNEJ	16
Rozdział X	ZLECENIA I DYSPOZYCJE TELEFONICZNE ORAZ SKŁADANE ZA POMOCĄ ELEKTRONICZNYCH NOŚNIKÓW INFORMACJI	16
Rozdział XI	PORADY INWESTYCYJNE I REKOMENDACJE	18
Rozdział XII	ZABEZPIECZANIE WIERZYTELNOŚCI NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH	18
Rozdział XIII	OPŁATY I PROWIZJE	21
Rozdział XIV	SPOSOBY I TERMINY ROZPATRYWANIA SKARG	21
Rozdział XV	ZAMKNIĘCIE RACHUNKU	22
Rozdział XVI	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	23

Rozdział I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Niniejszy Regulamin określa tryb i warunki wykonywania Zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów finansowych oraz prowadzenia Rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych służących do ich obsługi przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.
2. Regulamin stanowi integralną część Umowy o wykonywanie zleceń lub Umowy o prowadzenie rachunku papierów wartościowych zawieranej przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A. z Klientem.

§ 2

Przez użyte w niniejszym Regulaminie określenia rozumie się:

- 1) Bank – Alior Bank S.A.;
- 2) Biuro Maklerskie - Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.;
- 3) Derywaty – instrumenty pochodne dopuszczone do Obrotu zorganizowanego;
- 4) Dyspozycja – polecenie Klienta dokonania przez Biuro Maklerskie określonej czynności związanej ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta, zawierające instrukcję odnośnie jego treści;
- 5) Instrumenty finansowe – instrumenty finansowe w rozumieniu Ustawy;
- 6) Kanały elektroniczne – kanały komunikacji z Biurem Maklerskim zapewniające dostęp do informacji o rachunkach i usługach świadczonych na rzecz Klienta oraz możliwość składania Zleceń i Dyspozycji za pośrednictwem telefonu i elektronicznych nośników informacji;
- 7) KDPW – Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.;
- 8) Klient – klient detaliczny w rozumieniu Ustawy, który zawarł lub zamierza zawrzeć Umowę z Biurem Maklerskim. Klientem jest również klient profesjonalny w rozumieniu Ustawy, który w zakresie usług świadczonych na podstawie niniejszego Regulaminu został przez Biuro Maklerskie uznany za klienta detalicznego;
- 9) Konflikt interesów – okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Biura Maklerskiego, osoby powiązanej z Biurem Maklerskim i obowiązkiem działania przez Biuro Maklerskie w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klienta, jak również okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesami kilku Klientów Biura Maklerskiego, o których Biuro Maklerskie posiada wiedzę;

- 10) NKK – Numer Klasyfikacyjny Klienta nadawany przez Właściwą izbę rozliczeniową;
- 11) Obrót zorganizowany – obrót zorganizowany w rozumieniu art. 3 pkt 9 Ustawy;
- 12) Placówka Banku – placówka Banku, w której wykonywane są czynności związane z prowadzeniem przez Bank działalności maklerskiej na podstawie art. 113 Ustawy;
- 13) Podanie do wiadomości Klientów – udostępnienie informacji na stronach internetowych Biura Maklerskiego. Informacje Podane do wiadomości Klientów są dostępne w Placówkach Banku oraz telefonicznie pod numerami telefonów właściwymi do składania Dyspozycji telefonicznych;
- 14) Portfel – wydzielony podzbiór Rachunku papierów wartościowych, w którym ewidencjonowane są Derywaty;
- 15) Pozycja – saldo Derywatów. Pozycja może mieć charakter długu (saldo kredytowe) - jej otwarcie następuje w wyniku nabycia Derywatów, lub krótki (saldo debetowe) - jej otwarcie następuje w wyniku zbycia Derywatów;
- 16) Pozycje skorelowane – Pozycje oparte o ten sam instrument bazowy zaewidencjonowane w ramach Portfela, dla których przy wyznaczaniu depozytów zabezpieczających uwzględnia się zasady korelacji pomiędzy poszczególnymi Derywatami;
- 17) Prawo do otrzymania instrumentu finansowego – Prawo do otrzymania papieru wartościowego, jak również odnoszące się do innych Instrumentów finansowych dopuszczonych do Obrotu zorganizowanego prawo umożliwiające, zgodnie z art. 7 ust. 5 Ustawy, zobowiązanie się do zbycia takich Instrumentów finansowych przed dokonaniem zapisu danego Instrumentu finansowego na Rachunku;
- 18) Prawo do otrzymania papieru wartościowego - prawo umożliwiające, zgodnie z art. 7 ust. 5 Ustawy, zobowiązanie się do zbycia papieru wartościowego przed dokonaniem zapisu tego Papieru wartościowego na Rachunku papierów wartościowych zbywcy;
- 19) Przepisy EMIR - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji wraz z rozporządzeniami delegowanymi i wykonawczymi;
- 20) Rachunek – Rachunek papierów wartościowych oraz rachunek pieniężny służący do obsługi Rachunku papierów wartościowych;
- 21) Rachunek papierów wartościowych – rachunek, na którym zapisywane są zdematerializowane Papiery wartościowe, a także niebędące Papierami wartościowymi Instrumenty finansowe dopuszczone do Obrotu zorganizowanego;
- 22) Regulamin – „Regulamin wykonywania zleceń i prowadzenia rachunków papierów wartościowych przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.”;
- 23) Rejestr operacyjny – rejestr Instrumentów finansowych i Praw do otrzymania instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem Zlecenia sprzedaży, przy czym liczba Instrumentów finansowych i Praw do otrzymania instrumentów finansowych w Rejestrze operacyjnym jest równa sumie liczby:
  - a) Instrumentów finansowych zapisanych na Rachunku papierów wartościowych, z wyłączeniem Instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartych, ale jeszcze nierozliczonych transakcji sprzedaży i pozostają nadal zapisane na Rachunku papierów wartościowych, oraz
  - b) Praw do otrzymania instrumentów finansowych;
- 24) Rozrachunek transakcji – obciążenie lub uznanie konta depozytowego, rachunku zbiorczego lub Rachunku papierów wartościowych prowadzonego przez Właściwą izbę rozrachunkową na rzecz Biura Maklerskiego odpowiednio w związku z transakcją zbycia lub nabycia Instrumentów finansowych przez Klienta, a także odpowiednio do ustalonych w trakcie rozliczenia kwot świadczeń, uznanie lub obciążenie rachunku pieniężnego Biura Maklerskiego w związku z przedmiotową transakcją Klienta;
- 25) Rozrachunek w częściach – częściowy Rozrachunek transakcji w przypadku częściowego braku Instrumentów finansowych niezbędnych do dokonania Rozrachunku transakcji w całości lub jednoczesnego częściowego braku Instrumentów finansowych i środków pieniężnych niezbędnych do dokonania Rozrachunku transakcji w całości, tj. rozrachunek w części wyznaczonej wysokością posiadanych w trakcie Sesji rozrachunkowej Instrumentów finansowych i środków pieniężnych przez strony transakcji i rozrachunek pozostałej części w trakcie kolejnych Sesji rozrachunkowych dotyczący transakcji znajdujących się w Wykazie transakcji mogących podlegać rozrachunkowi w częściach;
- 26) Sesja – sesja giełdowa, dzień obrotu w alternatywnym systemie obrotu, a także dzień transakcyjny;
- 27) Sesja rozrachunkowa – określony przez Właściwą izbę rozrachunkową termin wykonywania Rozrachunku transakcji;
- 28) Skarga – wystąpienie Klienta kierowane do Biura Maklerskiego zawierające zgłoszenie zastrzeżeń dotyczących wykonywanej działalności w zakresie usług maklerskich świadczonych przez Biuro Maklerskie w związku z Umową. Skarga stanowi reklamację w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym;
- 29) Taryfa – „Taryfa opłat i prowizji Biura Maklerskiego Alior Bank S.A.”;
- 30) Trwały nośnik informacji – każdy nośnik informacji umożliwiający przechowywanie przez czas niezbędny, wynikający z charakteru informacji oraz celu ich sporządzenia lub przekazania, zawartych na nim informacji w sposób uniemożliwiający ich zmianę lub pozwalający na odtworzenie informacji w wersji i formie, w jakiej zostały sporządzone lub przekazane;
- 31) Umowa – Umowa o wykonywanie zleceń oraz Umowa o prowadzenie Rachunku papierów wartościowych;
- 32) Umowa o prowadzenie rachunku papierów wartościowych – umowa zawierana pomiędzy Biurem Maklerskim i Klientem, na podstawie której Biuro Maklerskie prowadzi dla Klienta Rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny służący do obsługi Rachunków papierów wartościowych;
- 33) Umowa o wykonywanie zleceń – umowa zawierana pomiędzy Biurem Maklerskim i Klientem, na podstawie której Biuro Maklerskie świadczy usługi wykonywania Zleceń kupna i sprzedaży Instrumentów finansowych, a także prowadzi Rachunek papierów wartościowych i rachunek pieniężny służący do obsługi Rachunków papierów wartościowych;
- 34) Umowa ramowa – umowa zawierana pomiędzy Bankiem i Klientem określająca warunki korzystania z Kanałów elektronicznych oraz sposoby składania oświadczeń woli przez Klienta;
- 35) Ustawa – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1636);
- 36) Wartość progowa transakcji – minimalna wartość transakcji, która może podlegać Rozrachunkowi w częściach;
- 37) Właściwa izba rozliczeniowa – odpowiednio KDPW, spółka, której KDPW powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 Ustawy, izba rozliczeniowa lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozliczeń transakcji;

- 38) Właściwa izba rozrachunkowa – odpowiednio KDPW, spółka, której KDPW powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 Ustawy, izba rozrachunkowa lub inny podmiot uprawniony do dokonywania rozrachunku;
- 39) Wykaz transakcji mogących podlegać Rozrachunkowi w częściach – określony przez Właściwą izbę rozrachunkową wykaz transakcji (rodzaj operacji, rynek na którym transakcja została zawarta, Wartość progowa transakcji), które mogą podlegać Rozrachunkowi w częściach. Wykaz jest Podawany do wiadomości Klientów;
- 40) Zawieszenie rozrachunku transakcji – niewykonanie czynności Rozrachunku transakcji, z powodu braku pokrycia transakcji w Instrumentach finansowych na koncie depozytowym, rachunku zbiorczym lub Rachunku papierów wartościowych lub braku pokrycia transakcji w środkach pieniężnych na rachunku strony transakcji lub strony rozliczenia transakcji;
- 41) Zlecenie – zlecenie nabycia lub zbycia Instrumentów finansowych lub oświadczenie woli wywołujące równoważne skutki, którego przedmiotem są Instrumenty finansowe;
- 42) Zlecenie brokerskie – zlecenie lub oferta, a także odpowiedź na ofertę, wystawiane przez Biuro Maklerskie na podstawie Zlecenia Klienta i przekazywane do miejsca wykonania w celu wykonania tego Zlecenia.

§ 3

1. Na podstawie Umowy o wykonywanie zleceń Biuro Maklerskie może udostępniać Klientom rekomendacje dotyczące transakcji w zakresie Instrumentów finansowych.
2. Zasady sporządzania i dystrybucji rekomendacji określa „Regulamin sporządzania rekomendacji przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.”

§ 4

Biuro Maklerskie świadczy usługi maklerskie na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 5

Biuro Maklerskie jest uczestnikiem prowadzonego przez KDPW systemu rekompensat, którego celem jest zapewnienie Klientom wypłat do wysokości określonej obowiązującymi przepisami prawa, środków pieniężnych oraz zrekompensowanie wartości utraconych Instrumentów finansowych, w przypadku:

- 1) ogłoszenia upadłości Biura Maklerskiego lub
- 2) prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek Biura Maklerskiego nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
- 3) stwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, że Biuro Maklerskie nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężarów na nim zobowiązań wynikających z roszczeń Klientów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

§ 6

W przypadku powstania Konflikty interesów związanego ze świadczeniem usługi maklerskiej na rzecz Klienta, Biuro Maklerskie niezwłocznie informuje Klienta o powstaniu Konflikty interesów, o ile aktualna organizacja oraz regulacje wewnętrzne Biura Maklerskiego nie zapewniają, że w przypadku powstania danego Konflikty interesów nie dojdzie do naruszenia interesów Klienta.

§ 7

Inwestowanie przez Klienta w Instrumenty finansowe może wiązać się z dużym ryzykiem inwestycyjnym. W szczególności inwestowanie w Derywaty może nieść za sobą ryzyko poniesienia strat przewyższających wartość środków własnych Klienta. Podwyższone ryzyko inwestycyjne może wiązać się z inwestowaniem w Instrumenty finansowe notowane w alternatywnych systemach obrotu.

§ 8

1. Biuro Maklerskie Podaje do wiadomości Klientów wykaz rynków, na których wykonuje Zlecenia Klientów.
2. Biuro Maklerskie może określić Instrumenty finansowe notowane na danym rynku, w obrocie którymi nie będzie pośredniczyło lub obrót którymi zawiesiło.

§ 9

1. Biuro Maklerskie prowadzi obsługę Klienta w Placówkach Banku oraz, na zasadach określonych w § 91 - § 98, za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji.
2. Biuro Maklerskie może ograniczyć zakres czynności wykonywanych przez poszczególne Placówki Banku. Informacje w tym zakresie Klient może uzyskać telefonicznie pod numerami telefonów służącymi do przyjmowania Dyspozycji telefonicznych oraz w Placówkach Banku.
3. Biuro Maklerskie może powierzyć wykonywanie czynności pośrednictwa w zakresie działalności maklerskiej agentom Biura Maklerskiego. Biuro Maklerskie określa i Podaje do wiadomości Klientów zakres czynności wykonywanych przez agentów Biura Maklerskiego.
4. Ilekroć w niniejszym Regulaminie jest mowa o Placówkach Banku, rozumie się przez to również miejsce wykonywania czynności pośrednictwa przez agentów Biura Maklerskiego.

§ 10

1. Biuro Maklerskie może przekazywać Klientowi informacje dotyczące świadczonych usług, za pomocą poczty elektronicznej lub komunikatów SMS na wskazany przez Klienta adres e-mail lub numer telefonu.
2. Biuro Maklerskie może uzależnić przekazywanie informacji w formie, o której mowa w ust. 1 od złożenia wniosku przez Klienta. Jeżeli za czynności związane z przekazaniem informacji Biuro Maklerskie pobiera opłaty, informacje przekazywane są na wniosek Klienta.
3. Klient może złożyć wniosek o zaprzestanie wysyłania przez Biuro Maklerskie wszystkich lub określonych informacji w formie, o której mowa w ust. 1.

§ 11

1. Biuro Maklerskie zapewnia, aby wszelkie informacje kierowane przez Biuro Maklerskie do Klientów w tym informacje upowszechniane przez Biuro Maklerskie w celu reklamy lub promocji świadczonych usług były rzetelne, niebudzące wątpliwości i niewprowadzające w błąd, a także aby informacje upowszechniane w celu reklamy lub promocji usług były oznaczone w sposób niebudzący wątpliwości.
2. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych udzielona przez Klienta Bankowi jest skuteczna wobec usług Biura Maklerskiego.

§ 12

1. Biuro Maklerskie zapewnia Klientowi zachowanie tajemnicy faktu posiadania, obrotów, stanu Rachunku, treści Zleceń i Dyspozycji, zawartych transakcji, zakresu świadczonych usług oraz danych osobowych Klienta w granicach określonych odrębnymi przepisami.
2. Klient zawierając Umowę wyraża zgodę i upoważnia Biuro Maklerskie do przekazywania danych, o których mowa w ust. 1 do Banku, w celu zapewnienia obsługi Klienta w Placówkach Banku, wykonywania obowiązków wynikających z Ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 299 z późn. zm.) oraz w innych przypadkach określonych w bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa. Biuro Maklerskie ponosi odpowiedzialność za zachowanie tajemnicy, o której mowa w ust. 1 przez Bank.

Rozdział II TRYB I WARUNKI ZAWIERANIA UMÓW

§ 13

1. Przed zawarciem Umowy Biuro Maklerskie zwraca się do Klienta o przedstawienie podstawowych informacji dotyczących poziomu wiedzy o inwestowaniu w zakresie Instrumentów finansowych oraz doświadczenia inwestycyjnego, niezbędnych do dokonania oceny czy usługa, która ma być świadczona na podstawie zawieranej Umowy jest odpowiednia dla Klienta, biorąc pod uwagę jego indywidualną sytuację.
2. Jeżeli na podstawie informacji otrzymanych od Klienta Biuro Maklerskie oceni, że usługa jest nieodpowiednia dla Klienta, Biuro Maklerskie ostrzega o tym Klienta w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
3. W przypadku gdy Klient nie przedstawi informacji, o których mowa w ust. 1 lub przedstawi informacje niewystarczające, Biuro Maklerskie ostrzega Klienta w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, że uniemożliwia mu to dokonanie oceny czy usługa jest odpowiednia dla Klienta.
4. Przed zawarciem Umowy Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi, przy użyciu Trwałego nośnika informacji lub poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Biura Maklerskiego szczegółowe informacje dotyczące Biura Maklerskiego oraz usługi, która ma być świadczona na podstawie zawieranej Umowy.
5. W uzasadnionych przypadkach, gdy nie jest to sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa Biuro Maklerskie może przekazać Klientowi informacje, o których mowa w ust. 4 po zawarciu Umowy.

§ 14

1. Przed zawarciem Umowy Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi przy użyciu Trwałego nośnika informacji lub poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Biura Maklerskiego informacje dotyczące stosowanej polityki wykonywania Zleceń.
2. Biuro Maklerskie informuje Klienta o istotnych zmianach polityki wykonywania Zleceń w takim terminie, aby Klient mógł wypowiedzieć Umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, a rozwiązanie Umowy nastąpiło przed dniem wejścia w życie zmian.
3. Biuro Maklerskie uznaje, że złożenie przez Klienta Zlecenia kupna lub sprzedaży Instrumentów finansowych po uprzednim przedstawieniu Klientowi polityki wykonywania Zleceń oznacza wyrażenie zgody przez Klienta na politykę wykonywania Zleceń lub jej istotne zmiany.

§ 15

1. Biuro Maklerskie może uzależnić zawarcie Umowy z Klientem od wcześniejszego zawarcia Umowy ramowej.
2. Umowa ramowa może zostać zawarta w Placówce Banku, a także na warunkach określonych przez Biuro Maklerskie lub Bank poprzez złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej.
3. Warunkiem zawarcia Umowy jest uzupełnienie karty klienta zawierającej dane osobowe i adresowe Klienta.

§ 16

1. Umowa z osobami fizycznymi może zostać zawarta w formie pisemnej lub poprzez złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej.
2. Osoby fizyczne przy zawieraniu Umowy obowiązane są podać informację o właściwym Urzędzie Skarbowym, a także inne informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów, o ile nie zostały zawarte w karcie klienta, o której mowa w § 15 ust. 3.

§ 17

1. Umowa z osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej zawierana jest w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, przy zawieraniu Umowy składają:
  - 1) aktualny dokument stwierdzający uzyskanie osobowości prawnej lub zarejestrowanie jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (między innymi poświadczony odpis z odpowiedniego rejestru lub zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej),
  - 2) dokumenty wskazujące osoby upoważnione do reprezentacji tj. składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych,

- 3) dokument potwierdzający nadanie numeru statystycznego REGON lub innego równoważnego numeru, o ile numer ten nie jest wskazany w dokumencie, o którym mowa w pkt 1,
  - 4) oświadczenie o posiadanym numerze identyfikacji podatkowej NIP, oraz o właściwym Urzędzie Skarbowym - w przypadku podmiotów krajowych,
  - 5) w przypadku spółek osobowych dokumenty wskazujące współników wraz z wielkością ich udziałów w spółce,
  - 6) kartę wzorów podpisów osób upoważnionych do dysponowania Rachunkiem,
  - 7) inne dokumenty i oświadczenia wymagane na podstawie odrębnych przepisów.
3. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 wystawione za granicą powinny być poświadczone poprzez apostille albo przez polską placówkę dyplomatyczną lub urząd konsularny, oraz przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego w Polsce.
  4. Własnoręczność podpisów osób, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 6 powinna być potwierdzona przez pracownika Biura Maklerskiego, Banku, agenta Biura Maklerskiego lub podmiotu, z którym Biuro Maklerskie zawarło Umowę w tym zakresie, albo notariusza.
  5. W uzasadnionych przypadkach Biuro Maklerskie może odstąpić od żądania złożenia poszczególnych dokumentów, o których mowa w ust. 2, ich poświadczenia, przetłumaczenia na język polski, oraz żądania potwierdzenia własnoręczności złożonych podpisów, o którym mowa w ust. 4.

§ 18

W celu zastosowania do rozliczeń podatkowych dokonywanych przez Biuro Maklerskie, stawki podatku wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, Klient zobowiązany jest do przedstawienia certyfikatu rezydencji.

§ 19

Podpisy składane przez Klienta lub osoby działające w imieniu Klienta muszą być zgodne ze wzorem podpisu złożonym w Biurze Maklerskim lub Banku.

§ 20

Zawarcie Umowy oraz dysponowanie Rachunkiem otwartym na rzecz osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych następuje na zasadach wynikających z ogólnie obowiązujących przepisów prawa.

§ 21

1. Biuro Maklerskie może zawrzeć Umowę o prowadzenie Rachunku wspólnego z osobami pozostającymi w związku małżeńskim oraz we wspólnocie ustawowej małżeńskiej, będącymi rezydentami i posiadającymi pełną zdolność do czynności prawnych. Osoby te są traktowane jako współposiadacze Rachunku i zaewidencjonowanych na nim aktywów.
2. Przed zawarciem Umowy o prowadzenie Rachunku wspólnego małżonkowie składają oświadczenie, iż pozostają w związku małżeńskim oraz we wspólnocie ustawowej małżeńskiej i aktywa deponowane na Rachunku stanowią ich majątek wspólny.
3. Z zastrzeżeniem przypadków określonych w ogólnie obowiązujących przepisach prawa, współposiadacze wyrażają nieodwołalną zgodę na dysponowanie przez każdego z nich bez ograniczeń aktywami zaewidencjonowanymi na Rachunku oraz samodzielnego składania oświadczeń woli w imieniu współposiadaczy, wydawania wszelkich Dyspozycji związanych ze świadczeniem usług wykonywania Zleceń oraz z prowadzeniem Rachunku przez Biuro Maklerskie, w szczególności do wystawiania Zleceń kupna i sprzedaży Instrumentów finansowych, składania Dyspozycji anulowania lub modyfikacji Zleceń, dokonywania wpłat i wypłat z rachunku pieniężnego, łącznie z wypowiedzeniem Umowy i zamknięciem Rachunku.
4. Biuro Maklerskie nie przyjmuje zastrzeżeń złożonych przez jednego współposiadacza dotyczących niehonorowania Dyspozycji drugiego współposiadacza, chyba że zostanie przedłożone postanowienie sądu o zabezpieczeniu wypłat z Rachunku lub zajdą inne okoliczności określone w ogólnie obowiązujących przepisach prawa.
5. Współposiadacze odpowiadają solidarnie wobec Biura Maklerskiego za wszelkie zobowiązania wynikające z Umowy.
6. Doręczenie przez Biuro Maklerskie wszelkich powiadomień i korespondencji jednemu współposiadaczowi uznaje się za skuteczne wobec drugiego współposiadacza.
7. Po zawarciu Umowy nie jest możliwa jej modyfikacja powodująca zmianę liczby posiadaczy Rachunku.

§ 22

1. Klient zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić Biuro Maklerskie o wszelkich zmianach danych podawanych podczas zawierania Umowy, Umowy ramowej oraz zawartych w karcie klienta, o której mowa w § 15 ust. 3.
2. Klient będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić Biuro Maklerskie o wszelkich zmianach danych zawartych w dokumentach i oświadczeniach, o których mowa w § 17 ust. 2.
3. Klient zobowiązany jest do aktualizowania informacji, o których mowa w § 13 ust. 1. Jeżeli w wyniku dokonania aktualizacji Biuro Maklerskie oceni, że świadczona usługa jest nieodpowiednia dla Klienta biorąc pod uwagę jego indywidualną sytuację, informuje o tym Klienta w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
4. W odniesieniu do Klientów będących jednocześnie Klientami Biura Maklerskiego i Banku, Biuro Maklerskie zastrzega sobie prawo uzyskiwania i aktualizowania danych określonych w ust. 1 na podstawie informacji posiadanych przez Bank.

§ 23

Biuro Maklerskie zastrzega sobie prawo sporządzania kopii wszelkich dokumentów przedstawianych przez Klienta, w tym dokumentów przedstawianych po zawarciu Umowy.

Rozdział III PEŁNOMOCNICTWA

§ 24

1. Klient może ustanowić pełnomocnika lub pełnomocników uprawnionych do dysponowania jego Rachunkiem.
2. Osoba fizyczna będąca pełnomocnikiem uprawnionym do dysponowania Rachunkiem musi posiadać pełną zdolność do czynności prawnych.

§ 25

1. Klient może udzielić następujących rodzajów pełnomocnictw:
  - 1) pełnomocnictwo w pełnym zakresie, w ramach którego pełnomocnik ma prawo do działania na Rachunku w takim samym zakresie jak Klient, z zastrzeżeniem ust. 2, w tym również składania wszystkich oświadczeń dotyczących Umowy, a w szczególności jej zmiany lub wypowiedzenia,
  - 2) pełnomocnictwo szczególne/rodzajowe, w ramach którego pełnomocnik ma prawo do działania w zakresie wyznaczonym przez Klienta.
2. Pełnomocnik nie może udzielać dalszych pełnomocnictw, odwoływać innych pełnomocników Klienta i zmieniać zakresu udzielonych im pełnomocnictw.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4 pełnomocnictwo może być stałe, okresowe lub jednorazowe.
4. Jeżeli pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 jest pełnomocnictwem stałym lub okresowym jego zakres wymaga akceptacji Biura Maklerskiego.

§ 26

1. Pełnomocnictwo powinno zawierać dane pełnomocnika, podpis mocodawcy oraz zakres pełnomocnictwa.
2. Własnoręczność podpisu mocodawcy złożonego na dokumencie pełnomocnictwa powinna być potwierdzona przez pracownika Biura Maklerskiego, Banku, agenta Biura Maklerskiego lub pracownika podmiotu, z którym Biuro Maklerskie zawarło Umowę w tym zakresie, albo notariusza.
3. Pełnomocnictwo udzielone za granicą powinno być poświadczone poprzez apostille lub uwierzytelnione przez polską placówkę dyplomatyczną lub konsularną i przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego w Polsce.
4. W uzasadnionych przypadkach Biuro Maklerskie może odstąpić od żądania przetłumaczenia pełnomocnictwa na język polski oraz poświadczenia dokumentu poprzez apostille.

§ 27

1. Pełnomocnik składa oświadczenia woli w zakresie objętym pełnomocnictwem, w formie pisemnej. Pełnomocnik może zawrzeć Umowę ramową. W przypadku zawarcia Umowy ramowej, pełnomocnik może składać oświadczenia woli w sposób określony w tej umowie.
2. Pełnomocnik jest zobowiązany do uzupełnienia karty klienta zawierającej jego dane osobowe i adresowe oraz złożenia wzoru podpisu.

§ 28

1. Pełnomocnictwo może być w każdym czasie odwołane przez Klienta, chyba że Klient zrzekł się odwołania pełnomocnictwa z przyczyn uzasadnionych treścią stosunku prawnego będącego podstawą pełnomocnictwa.
2. Zmiana zakresu pełnomocnictwa polega na odwołaniu dotychczasowego pełnomocnictwa i złożeniu nowego.
3. Pełnomocnictwo wygasa:
  - 1) w przypadku odwołania pełnomocnictwa,
  - 2) w przypadku rozwiązania Umowy,
  - 3) w przypadku śmierci Klienta, chyba że co innego wynika z treści pełnomocnictwa,
  - 4) w przypadku śmierci pełnomocnika,
  - 5) w przypadku likwidacji lub upadłości Klienta lub pełnomocnika będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej,
  - 6) w innych przypadkach określonych w przepisach prawa.
4. Do czasu otrzymania pisemnej, potwierdzonej przez właściwy organ administracji lub sąd rejestrowy informacji o fakcie śmierci, likwidacji albo upadłości mocodawcy Biuro Maklerskie realizuje Dyspozycje złożone przez pełnomocnika.

§ 29

Klient może udzielić pełnomocnictwa dla Biura Maklerskiego do składania Dyspozycji dotyczących środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku pieniężnym w innym domu maklerskim, w celu realizacji zobowiązań wobec Biura Maklerskiego z tytułu usług świadczonych Klientowi.

Rozdział IV RACHUNEK PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I RACHUNEK PIENIĘŻNY

§ 30

1. Zapisów na Rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym Biuro Maklerskie dokonuje na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów ewidencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Biuro Maklerskie może świadczyć dla Klienta usługi wykonywania Zleceń bez prowadzenia Rachunku papierów wartościowych, jeżeli zawarło z podmiotem prowadzącym Rachunek papierów wartościowych Klienta umowę o dostarczanie Instrumentów finansowych lub Klient zawarł z podmiotem prowadzącym jego Rachunek papierów wartościowych umowę na warunkach, o których mowa w art. 121 ust. 1 Ustawy.
3. Biuro Maklerskie może świadczyć dla Klienta usługi wykonywania Zleceń bez prowadzenia rachunku pieniężnego, jeżeli zawarło z podmiotem prowadzącym rachunek pieniężny lub rachunek bankowy Klienta umowę o gwarantowaniu

zapłaty lub Klient zawarł z podmiotem prowadzącym jego rachunek pieniężny lub bankowy umowę na warunkach, o których mowa w art. 121 ust. 1 Ustawy.

§ 31

1. W ramach Umowy o wykonywanie zleceń, Biuro Maklerskie, z zastrzeżeniem ust. 3, otwiera dla Klienta Rejestr operacyjny służący do sprawdzania pokrycia Zleceń sprzedaży Instrumentów finansowych.
2. Zapisów w Rejestrze operacyjnym dokonuje się na podstawie dokumentów potwierdzających zawarcie transakcji lub dokumentów stanowiących podstawę dokonania zmian zapisów na Rachunkach zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
3. Rejestr operacyjny nie jest otwierany, jeżeli na Rachunku papierów wartościowych zapisywane są Instrumenty finansowe nabywane w wyniku transakcji, które nie spełniają warunków określonych w art. 7 ust. 5 Ustawy.

§ 32

1. Dyspozycje dotyczące Instrumentów finansowych i środków pieniężnych mogą być składane przez Klienta w formie pisemnej na formularzach przygotowanych przez Biuro Maklerskie, a także za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji w zakresie i na zasadach określonych w § 91 - § 98.
2. Dyspozycja Klienta złożona w formie pisemnej zostaje przyjęta przez Biuro Maklerskie z chwilą jej potwierdzenia przez osobę upoważnioną przez Biuro Maklerskie. Potwierdzenie następuje poprzez złożenie podpisu na formularzu Dyspozycji.
3. Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu złożenia Dyspozycji na formularzu przygotowanym przez Biuro Maklerskie, jeżeli pisemna Dyspozycja Klienta zawiera wszystkie elementy niezbędne do jej realizacji.

§ 33

1. Klient nie może zlecać przelewu środków pieniężnych niezwiązanych ze świadczeniem usług maklerskich na rachunki bankowe lub pieniężne, których nie jest właścicielem. Klient składając Dyspozycję przelewu środków pieniężnych jest zobowiązany do wskazania należącego do niego rachunku bankowego lub pieniężnego.
2. Biuro Maklerskie ma prawo nie wykonać Dyspozycji Klienta, w stosunku do której posiada uzasadnione podejrzenie, iż ma ona związek z wprowadzeniem do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł. W takim przypadku Biuro Maklerskie podejmuje działania określone przepisami prawa.

§ 34

1. Rachunek pieniężny Klienta otwarty na podstawie Umowy o wykonywanie zleceń prowadzony jest w złotych polskich.
2. Biuro Maklerskie może prowadzić rachunek, o którym mowa w ust. 1 w walutach obcych określonych w komunikacie Biura Maklerskiego Podanym do wiadomości Klientów.
3. Rachunek pieniężny Klienta otwarty na podstawie Umowy o prowadzenie rachunku papierów wartościowych, z zastrzeżeniem ust. 4 prowadzony jest w walucie, w której nominowane są Instrumenty finansowe zapisane na Rachunku papierów wartościowych.
4. Biuro Maklerskie Podaje do wiadomości Klientów wykaz walut obcych, w których prowadzone są rachunki pieniężne otwarte na podstawie Umowy o prowadzenie rachunku papierów wartościowych. Jeżeli Instrumenty finansowe zapisane na Rachunku papierów wartościowych Klienta nominowane są w walutach innych niż określone w komunikacie Biura Maklerskiego, rachunek pieniężny prowadzony jest w złotych polskich.
5. Środki pieniężne wpływające na rachunek pieniężny w walucie innej niż waluta rachunku wymieniane są według kursu ustalonego przez bank, w którym Biuro Maklerskie deponuje środki pieniężne Klientów.
6. Wpłaty i wypłaty gotówkowe oraz przelewy walut dokonywane są przez Biuro Maklerskie za pośrednictwem banku, w którym zdeponowane są środki pieniężne Klientów, według zasad ustalonych przez ten bank.

§ 35

1. Jeżeli w Umowie/aneksie do Umowy przewidziano oprocentowanie środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku pieniężnym Klienta, odsetki dopisywane są do salda rachunku pieniężnego według warunków określonych w tej Umowie/aneksie.
2. Wysokość oprocentowania środków pieniężnych określana jest przez Biuro Maklerskie zgodnie z postanowieniami Umowy/aneksu, o których mowa w ust. 1 i Podawana do wiadomości Klientów.
3. Biuro Maklerskie może uzyskiwać pożyczki z odsetek wypłacanych przez podmioty, w których zdeponowane są środki pieniężne Klientów.

§ 36

1. Wpłaty na rachunek pieniężny mogą być dokonywane w formie gotówkowej lub bezgotówkowej.
2. Uznanie wpłaty na rachunku pieniężnym Klienta następuje niezwłocznie, nie później jednak niż w następnym dniu roboczym po wpływie środków pieniężnych na rachunek Biura Maklerskiego.

§ 37

1. Wykonanie Dyspozycji wypłaty gotówkowej środków pieniężnych złożonej przez Klienta, następuje niezwłocznie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4.
2. Dokonywanie przez Klienta wypłaty gotówkowej powyżej określonej przez Bank wysokości wymaga wcześniejszego zgłoszenia w terminie określonym przez Bank.
3. Wykonanie Dyspozycji przelewu następuje nie później niż w następnym dniu roboczym od dnia złożenia Dyspozycji.
4. W przypadku gdy z przepisów prawa dewizowego wynika obowiązek dokonania kontroli dewizowej lub uzyskania stosownego zezwolenia dewizowego, Biuro Maklerskie uzależni wykonanie Dyspozycji Klienta od udokumentowania pochodzenia środków pieniężnych wpłaconych uprzednio na rachunek pieniężny lub przedstawienia zezwolenia dewizowego.

§ 38

1. Na wniosek Klienta Biuro Maklerskie może zobowiązać się do:
  - a) automatycznego pobierania środków pieniężnych ze wskazanego przez Klienta rachunku prowadzonego przez Bank na rzecz Klienta „Rachunek bankowy”, w wysokości niezbędnej do realizacji złożonych przez Klienta w Biurze Maklerskim Zleceń i Dyspozycji, a także do pokrycia opłat i prowizji oraz innych zobowiązań związanych z usługami świadczonymi przez Biuro Maklerskie na rzecz Klienta,
  - b) automatycznego wykonywania przelewów środków pieniężnych z rachunku pieniężnego Klienta prowadzonego przez Biuro Maklerskie na Rachunek bankowy w wysokości salda dostępnych środków na rachunku pieniężnym, każdorazowo po wpływie środków na ten rachunek lub każdego dnia po zakończeniu sesji giełdowej.
2. Pobranie środków z Rachunku bankowego dokonywane jest w ramach salda Rachunku bankowego powiększonego o ewentualny limit w saldzie debetowym i pomniejszonego o ustanowione blokady. W przypadku gdy saldo Rachunku bankowego powiększone o ewentualny limit w saldzie debetowym jest niewystarczające do realizacji w całości Zlecenia lub Dyspozycji Klienta, środki z Rachunku bankowego nie są pobierane. W przypadku braku wystarczających środków na Rachunku bankowym, opłaty, prowizje i inne zobowiązania Klienta związane z usługami świadczonymi przez Biuro Maklerskie pokrywane są z Rachunku bankowego w części.
3. Biuro Maklerskie nie wykonuje czynności, o których mowa w ust. 1 w przypadku, gdy Rachunek Klienta został objęty blokadą obejmującą określoną wartość aktywów lub wszystkie aktywa zapisane na tym Rachunku, niezależnie od wysokości tej blokady.
4. Poprzez złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1 Klient upoważnia Biuro Maklerskie do:
  - a) obciążania Rachunku bankowego Klienta w wysokości niezbędnej do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1 pkt a) w okresie aktywnej usługi przelewów automatycznych,
  - b) uzyskiwania informacji o stanie środków Klienta na Rachunku bankowym w okresie aktywnej usługi przelewów automatycznych.
5. Zobowiązanie Biura Maklerskiego do realizacji przelewów automatycznych obejmuje łącznie czynności wskazane w ust. 1 pkt a) i b).

§ 39

1. Przeniesienie Instrumentów finansowych Klienta na inny Rachunek papierów wartościowych dokonywane jest przez Biuro Maklerskie na podstawie dokumentów potwierdzających zawarcie transakcji na rynku zorganizowanym lub Dyspozycji Klienta.
2. Jeżeli przeniesienie Instrumentów finansowych następuje w wyniku transakcji lub zdarzenia prawnego w obrocie wtórnym poza Obrotem zorganizowanym, Klient zobowiązany jest przedstawić odpowiednie dokumenty, na podstawie których ma nastąpić przeniesienie, sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami. Za przeniesienie Instrumentów finansowych Klient uiszcza opłatę zgodnie z Taryfą.
3. Czynności związane z przeniesieniem Instrumentów finansowych w wyniku transakcji lub zdarzenia prawnego w obrocie wtórnym poza Obrotem zorganizowanym Biuro Maklerskie wykonuje niezwłocznie po złożeniu przez Klienta stosownej Dyspozycji.

§ 40

1. Biuro Maklerskie może odmówić podjęcia czynności związanych z przeniesieniem Instrumentów finansowych w przypadku powzięcia na podstawie przedłożonych dokumentów, uzasadnionych wątpliwości wskazujących, że przeniesienie Instrumentów finansowych ma na celu obejście przepisów prawa.
2. Biuro Maklerskie odmawia podjęcia czynności związanych z przeniesieniem Instrumentów finansowych, gdy z przedłożonych dokumentów wynika w sposób oczywisty, że przeniesienie Instrumentów finansowych jest sprzeczne z przepisami prawa.
3. Odmowa, o której mowa w ust. 1 lub 2, następuje na piśmie zawierającym uzasadnienie, po uprzednim umożliwieniu Klientowi złożenia wyjaśnień w formie ustnej lub pisemnej.

§ 41

Zapisanie Instrumentów finansowych nabytych w wyniku oferowania na Rachunku papierów wartościowych Klienta dokonywane jest niezwłocznie po złożeniu wniosku przez Klienta, chyba że warunki oferty przewidują inny termin.

§ 42

1. Biuro Maklerskie dokonuje blokady Instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych Klienta w szczególności:
  - 1) w związku ze złożeniem przez Klienta Zlecenia kupna lub sprzedaży Instrumentów finansowych,
  - 2) w związku z ustanowieniem zabezpieczenia na aktywach Klienta,
  - 3) na polecenie upoważnionego organu państwowego,
  - 4) na podstawie Dyspozycji Klienta, gdy nie sprzeciwiają się temu przepisy prawa,
  - 5) w związku z dokonaniem przez Klienta zastrzeżenia, o którym mowa w § 132,
  - 6) w innych przypadkach przewidzianych przez przepisy prawa.
2. W czasie trwania blokady Biuro Maklerskie nie wykonuje Zleceń i Dyspozycji Klienta dotyczących Instrumentów finansowych i środków pieniężnych objętych ustanowioną blokadą.
3. Ustanowienie blokady następuje na podstawie Dyspozycji Klienta, określającej m.in. liczbę i rodzaj Instrumentów finansowych lub wartość środków pieniężnych, termin na jaki blokada jest ustanawiana oraz przyczynę żądania ustanowienia blokady.
4. Ustanowienie blokady na rzecz uprawnionych organów i instytucji następuje na podstawie pisemnej Dyspozycji, w granicach określonych w odrębnych przepisach.
5. Blokada, o której mowa w ust. 1 pkt 2-4 zostaje ustanowiona z chwilą realizacji przez Biuro Maklerskie Dyspozycji ustanowienia blokady.
6. Zniesienie blokady następuje po upływie terminu na jaki została ustanowiona lub przedstawieniu dokumentów stwierdzających wygaśnięcie blokady, a także po zwrocie świadectwa depozytowego dokonany przed upływem terminu jego ważności, z zastrzeżeniem § 106.
7. Postanowienia ust. 1 - 6 stosuje się odpowiednio do blokady Praw do otrzymania instrumentów finansowych.

§ 43

Biuro Maklerskie odmawia wykonania wypłaty środków pieniężnych lub przeniesienia Instrumentów finansowych w przypadkach przewidzianych w przepisach prawa, w szczególności w przypadku:

- 1) zajęcia Rachunku w związku z prowadzoną egzekucją sądową lub administracyjną,
- 2) blokady Rachunku celem zabezpieczenia wierzytelności,
- 3) blokady środków pieniężnych lub Instrumentów finansowych z tytułu złożonych Zleceń kupna lub sprzedaży Instrumentów finansowych,
- 4) blokady środków pieniężnych lub Instrumentów finansowych w związku z zabezpieczeniem zapłaty zobowiązań wynikających z Derywatów lub Zleceń z odroczonym terminem zapłaty.

§ 44

Na wniosek Klienta, Biuro Maklerskie sporządza historię Rachunku oraz wyciąg ze stanu Rachunku.

§ 45

1. W przypadku powstania ujemnego salda na rachunku pieniężnym, Biuro Maklerskie ma prawo do potrącenia poprzez pobranie środków pieniężnych z dowolnego rachunku pieniężnego Klienta prowadzonego w Biurze Maklerskim w tym również z rachunku, którego Klient jest współposiadaczem w wysokości niezbędnej do pokrycia zadłużenia Klienta wobec Biura Maklerskiego, a także może z zachowaniem należytej staranności dokonać sprzedaży dowolnych Instrumentów finansowych i Praw do otrzymania instrumentów finansowych w ilości pozwalającej na pokrycie zadłużenia.
2. Biuro Maklerskie podejmie próbę skontaktowania się z Klientem pisemnie, telefonicznie, za pomocą poczty elektronicznej albo komunikatów SMS w celu uzgodnienia, które Instrumenty finansowe i Prawa do otrzymania instrumentów finansowych będą podlegać sprzedaży zgodnie z ust. 1, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w § 74 ust. 3 i § 85 ust. 5. Biuro Maklerskie uwzględni preferencje Klienta w tym zakresie, chyba że sprzedaż wskazanych przez Klienta Instrumentów finansowych będzie niemożliwa lub w znacznym stopniu utrudniona.

Rozdział V ŚWIADCZENIE USŁUG WYKONYWANIA ZLECEŃ

§ 46

1. Biuro Maklerskie na podstawie Umowy o wykonywanie zleceń zobowiązuje się do stałego przyjmowania i wykonywania Zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów finansowych w obrocie zorganizowanym we własnym imieniu na rachunek Klienta.
2. Kupno lub sprzedaż Instrumentów finansowych odbywa się w oparciu o Zlecenie lub Zlecenia brokerskie wystawione na podstawie i w granicach Zlecenia Klienta.

§ 47

1. Biuro Maklerskie wykonuje Zlecenia kupna lub sprzedaży Instrumentów finansowych Klienta składane w formie pisemnej na formularzach przygotowanych przez Biuro Maklerskie.
2. Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu złożenia Zlecenia na formularzu przygotowanym przez Biuro Maklerskie, jeżeli złożony przez Klienta dokument Zlecenia zawiera wszystkie elementy niezbędne do jego realizacji.
3. Zlecenie Klienta zostaje przyjęte z chwilą jego potwierdzenia przez osobę upoważnioną przez Biuro Maklerskie. Potwierdzenie Zlecenia złożonego w formie pisemnej następuje poprzez złożenie podpisu na dokumencie zawierającym Zlecenie lub Zlecenia.
4. Na zasadach określonych w § 91 - § 98 Zlecenia mogą być składane za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji.

§ 48

1. Zlecenie w szczególności powinno zawierać:
  - 1) imię i nazwisko (firmę lub nazwę) oraz numer Rachunku Klienta,
  - 2) imię i nazwisko osoby składającej Zlecenie,
  - 3) datę i czas wystawienia,
  - 4) rodzaj i liczbę Instrumentów finansowych będących przedmiotem Zlecenia,
  - 5) przedmiot Zlecenia (kupno lub sprzedaż),
  - 6) określenie ceny,
  - 7) oznaczenie terminu ważności Zlecenia,
  - 8) podpis składającego Zlecenie – w przypadku Zleceń w formie pisemnej.
2. W przypadku gdy przedmiotem Zlecenia jest kupno lub sprzedaż Derywatów Zlecenie powinno zawierać określenie portfela, w ramach którego jest składane.
3. Zlecenie może zawierać dodatkowe warunki, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa i regulaminami przeprowadzania transakcji na rynku, na który jest przekazywane.
4. W przypadku gdy przedmiotem Zlecenia jest kupno lub sprzedaż Instrumentów finansowych, będących przedmiotem obrotu na więcej niż jednym rynku, na którym Biuro Maklerskie wykonuje Zlecenia Klientów, Zlecenie powinno, z zastrzeżeniem § 51, wskazywać rynek, na którym ma zostać wykonane.

§ 49

1. Maksymalny termin ważności Zlecenia Klienta nie może być dłuższy niż maksymalny termin określony zgodnie z regulacjami obowiązującymi na danym rynku.
2. Zlecenie Klienta traci ważność w przypadku, gdy zgodnie z zasadami obowiązującymi na danym rynku traci ważność Zlecenie brokerskie wystawione na podstawie Zlecenia Klienta.

§ 50

1. W przypadku gdy Zlecenie nie zawiera wszystkich danych, o których mowa w § 48 ust. 1 i 2, lub nie może być przyjęte do wykonania przez Biuro Maklerskie z innych powodów, Biuro Maklerskie niezwłocznie informuje o tym Klienta. Biuro Maklerskie niezwłocznie informuje Klienta o wszelkich istotnych okolicznościach uniemożliwiających właściwe wykonanie Zlecenia złożonego przez Klienta.
2. Informacja, o której mowa w ust. 1 przekazywana jest Klientowi w Placówce Banku, telefonicznie lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

§ 51

Jeżeli Klient nie określił szczegółowych warunków, na jakich Zlecenie ma zostać wykonane, w szczególności w przypadku, gdy przedmiotem Zlecenia są Instrumenty finansowe, dopuszczone do obrotu na kilku rynkach, na których Biuro Maklerskie wykonuje Zlecenia Klientów i Klient nie wskazał rynku, na którym Zlecenie ma zostać wykonane, Biuro Maklerskie podejmuje działania w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta uwzględniając cenę Instrumentu finansowego, koszty związane z wykonaniem Zlecenia, czas zawarcia transakcji, prawdopodobieństwo zawarcia i rozliczenia transakcji, wielkość Zlecenia oraz inne aspekty mające istotny wpływ na wykonanie Zlecenia.

§ 52

Biuro Maklerskie określa i Podaje do wiadomości Klientów godziny składania Zleceń kupna i sprzedaży Instrumentów finansowych.

§ 53

1. Zlecenia przekazywane są na dany rynek według kolejności ich przyjęcia przez Biuro Maklerskie w godzinach przewidzianych regulacjami obowiązującymi na danym rynku.
2. Potwierdzenie przyjęcia Zlecenia przez Biuro Maklerskie nie oznacza przyjęcia go przez rynek, na który jest kierowane. Zlecenie brokerskie wystawione zgodnie ze Zleceniem Klienta może zostać odrzucone przez rynek, pomimo prawidłowego przekazania Zlecenia przez Biuro Maklerskie.

§ 54

1. Biuro Maklerskie wystawia Zlecenie brokerskie kupna Instrumentów finansowych jeżeli Klient posiada w chwili wystawienia Zlecenia brokerskiego pełne pokrycie wartości Zlecenia i kosztów jego wykonania.
2. Na zasadach określonych w § 81 - § 86, Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu posiadania przez Klienta pełnego pokrycia wartości Zlecenia i kosztów jego wykonania.
3. Podstawą do sprawdzenia pokrycia, o którym mowa w ust. 1 jest suma niezablokowanych środków pieniężnych Klienta zdeponowanych na jego rachunku pieniężnym powiększona o niezablokowane należności Klienta z tytułu zawartych transakcji sprzedaży Instrumentów finansowych.
4. Należności z tytułu zawartych transakcji sprzedaży Instrumentów finansowych mogą stanowić pokrycie składanych Zleceń kupna wyłącznie, jeżeli Rozrachunek tych transakcji nastąpi najpóźniej w tym samym dniu co Rozrachunek transakcji kupna i transakcja sprzedaży spełnia warunki określone w art. 7 ust. 5 Ustawy.
5. Zlecenie sprzedaży Instrumentów finansowych może być wystawione tylko na niezablokowane Instrumenty finansowe lub Prawa do otrzymania instrumentów finansowych, które są zaewidencjonowane w Rejestrze operacyjnym.

§ 55

1. Pokrycie Zleceń kupna lub sprzedaży Instrumentów finansowych sprawdzane jest w kolejności ich złożenia, o ile Klient nie wskazał innej kolejności.
2. W przypadku stwierdzenia braku pokrycia w Instrumentach finansowych lub środkach pieniężnych, Biuro Maklerskie nie wykonuje Zlecenia Klienta.
3. Jeżeli w wyniku realizacji Zlecenia kupna bez określonego limitu ceny, wartość transakcji powiększona o prowizję Biura Maklerskiego przewyższa wartość środków stanowiących pokrycie Zlecenia, Biuro Maklerskie obciąża brakującą kwotą rachunek pieniężny Klienta.

§ 56

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 środki pieniężne oraz Instrumenty finansowe stanowiące pokrycie Zlecenia są blokowane.
2. Biuro Maklerskie może odstąpić od dokonania blokady środków pieniężnych oraz Instrumentów finansowych, jeżeli podejmie inne działania mające na celu zapewnienie, że Klient nie będzie wykorzystywał środków pieniężnych i Instrumentów finansowych stanowiących pokrycie Zlecenia w wysokości niezbędnej do Rozrachunku transakcji.
3. Środki pieniężne i Instrumenty finansowe zablokowane na pokrycie Zleceń mogą zostać odblokowane przed otrzymaniem z krajowego rynku regulowanego lub alternatywnego systemu obrotu dokumentów ewidencyjnych, na podstawie informacji, które zgodnie z zasadami obowiązującymi na danym rynku lub w danym alternatywnym systemie obrotu pozwalają na stwierdzenie, że transakcja na pewno nie została zrealizowana.
4. Zablokowane środki pieniężne, stanowiące pokrycie Zleceń kupna wykonanych w całości, mogą zostać odblokowane w części przewyższającej wartość niezbędną do Rozrachunku transakcji, na podstawie informacji, które pozwalają na stwierdzenie, że Zlecenie na pewno zostało wykonane w całości.

§ 57

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 Klient może anulować lub zmodyfikować Zlecenie kupna lub sprzedaży Instrumentów finansowych, o ile Zlecenie nie zostało wykonane w całości. W przypadku gdy Zlecenie zostało wykonane częściowo, Dyspozycja anulowania lub modyfikacji może być przyjęta jedynie do wysokości niewykonanej jego części.
2. Biuro Maklerskie nie przyjmuje Dyspozycji anulowania lub modyfikacji Zlecenia, jeżeli zgodnie z regulacjami obowiązującymi na danym rynku nie jest możliwe anulowanie lub modyfikacja Zlecenia.
3. Postanowienia niniejszego Regulaminu dotyczące składania Zleceń kupna i sprzedaży Instrumentów finansowych stosuje się odpowiednio do anulowania i modyfikacji Zleceń.

4. Anulata Zlecenia brokerskiego lub jego modyfikacja wystawiona zgodnie ze Zleceniem Klienta może zostać odrzucona przez rynek, na który została skierowana, co skutkuje niedokonaniem anulacji lub modyfikacji Zlecenia brokerskiego, pomimo prawidłowego przekazania Zlecenia przez Biuro Maklerskie.

§ 58

1. Niezwłocznie po wykonaniu Zlecenia, jednak nie później niż do końca dnia roboczego następującego po dniu wykonania Zlecenia, Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi potwierdzenie wykonania Zlecenia zawierające w szczególności:
  - 1) imię i nazwisko, nazwę lub firmę Klienta,
  - 2) datę i czas zawarcia pierwszej i ostatniej transakcji do Zlecenia,
  - 3) rodzaj Zlecenia,
  - 4) przedmiot Zlecenia (kupno/sprzedaż),
  - 5) oznaczenie miejsca wykonania Zlecenia,
  - 6) oznaczenie Instrumentu finansowego,
  - 7) liczbę Instrumentów finansowych nabytych lub zbytych w wyniku wykonania Zlecenia,
  - 8) cenę, po jakiej zostało wykonane Zlecenie,
  - 9) łączną wartość transakcji,
  - 10) całkowitą wartość pobranych prowizji,
  - 11) wskazanie obowiązku i terminów opłacenia Zlecenia z odroczonym terminem zapłaty.
2. Potwierdzenia wykonania Zleceń przekazywane są Klientowi w Placówkach Banku oraz poprzez system bankowości internetowej.

§ 59

1. Biuro Maklerskie dokonuje zapisów na Rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym Klienta po Rozrachunku transakcji we Właściwej izbie rozrachunkowej z uwzględnieniem postanowień zawartych w ust. 2-7.
2. W przypadku braku możliwości Rozrachunku transakcji w całości spowodowanej Zawieszeniem rozrachunku transakcji, Biuro Maklerskie dokonuje zapisów na Rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym Klienta po każdorazowym Rozrachunku transakcji w częściach, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
3. Rozrachunkiem transakcji w częściach są objęte wyłącznie transakcje wymienione w Wykazie transakcji mogących podlegać Rozrachunkowi w częściach.
4. Środki pieniężne oraz Instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie Rozrachunku transakcji w trybie wskazanym w ust. 2 podlegają blokadzie do czasu Rozrachunku transakcji w całości lub anulowania Rozrachunku nierozrachowanej części transakcji.
5. Transakcja w procesie Rozrachunku w częściach jest realizowana zgodnie z następującymi zasadami:
  - a) liczba Instrumentów finansowych w każdej z rozrachowywanych części jest wyrażona w pełnych sztukach (suma wolumenu poszczególnych części jest równa wolumenowi całej transakcji),
  - b) wartość Rozrachunku w każdej z rozrachowywanych części jest wyrażona wartością zaokrągloną do pełnych groszy (suma wartości poszczególnych części jest równa wartości Rozrachunku całej transakcji).
6. Biuro Maklerskie jest upoważnione do Rozrachunku w częściach każdej transakcji zawartej na podstawie Zlecenia Klienta na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie bez konieczności uzyskiwania każdorazowej zgody na Rozrachunek w częściach na co Klient niniejszym wyraża zgodę, o ile dane Zlecenie Klienta w chwili jego złożenia może zostać zakwalifikowane jako transakcja wymieniona w Wykazie transakcji mogących podlegać Rozrachunkowi w częściach.
7. Rozrachunek transakcji, w zakresie objętym zawieszeniem w związku z dokonaniem jej Rozrachunku w części, jest dokonywany niezwłocznie po powstaniu warunków umożliwiających Rozrachunek transakcji w całości.

§ 60

1. W przypadku gdy rachunek Klienta prowadzi inny podmiot, Biuro Maklerskie świadczy usługi wykonywania Zleceń z uwzględnieniem postanowień umów, o których mowa w § 30 ust. 2 i 3.
2. Tryb i zasady przeprowadzania Rozrachunku w częściach transakcji Klientów, dla których Biuro Maklerskie nie prowadzi Rachunku papierów wartościowych odbywa się zgodnie z zasadami określonymi pomiędzy Klientem oraz podmiotem prowadzącym jego Rachunek papierów wartościowych, o treści których podmiot ten ma obowiązek poinformować Biuro Maklerskie. Klient zobowiązuje się do dołożenia należytej staranności w celu doprowadzenia do poinformowania Biura Maklerskiego przez podmiot prowadzący jego Rachunek papierów wartościowych o ustaleniach poczynionych przez niego z tym podmiotem.

Rozdział VI ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE OBROTU DERYWATAMI

§ 61

1. Biuro Maklerskie świadczy usługi w zakresie wykonywania Zleceń nabycia i zbycia Derywatów na podstawie Umowy/aneksu do Umowy o wykonywanie zleceń.
2. Warunkiem rozpoczęcia świadczenia usług w zakresie, o którym mowa w ust. 1 jest złożenie przez Klienta wniosku o otwarcie konta indywidualnego dla Derywatów wraz z informacją o numerze NKK.
3. Klient będący przedsiębiorcą w rozumieniu Przepisów EMIR zobowiązany jest złożyć oświadczenie, w którym wskazuje niepowtarzalny kod identyfikacyjny nadany Klientowi w celu przekazywania informacji o zawartych kontraktach pochodnych do repozytorium transakcji.
4. Biuro Maklerskie przed zawarciem Umowy/aneksu do Umowy, o którym mowa w ust. 1 dokonuje oceny indywidualnej sytuacji Klienta na zasadach określonych w § 13.
5. Klient upoważnia Biuro Maklerskie do dysponowania dowolnymi rachunkami Klienta w Biurze Maklerskim w tym rachunkami, na których Klient jest współposiadaczem, w celu zabezpieczenia zapłaty zobowiązań Klienta wynikających z Derywatów.

6. Klient może rozpocząć zawieranie transakcji Derywatami po otwarciu dla Klienta konta indywidualnego we Właściwej izbie rozliczeniowej oraz zarejestrowaniu tego konta przez podmiot prowadzący rynek Derywatów. Biuro Maklerskie występuje do Właściwej izby rozliczeniowej o otwarciu dla Klienta konta indywidualnego niezwłocznie po złożeniu wniosku przez Klienta.
7. Derywaty rejestrowane są na Rachunku papierów wartościowych.

§ 62

1. Przed złożeniem Zlecenia Klient zobowiązany jest zapoznać się z dokumentami określającymi warunki obrotu danymi Derywatami.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, Biuro Maklerskie udostępnia w Placówkach Banku.
3. Przez złożenie Zlecenia Klient wyraża zgodę na warunki określone w dokumentach, o których mowa w ust. 1.

§ 63

1. Biuro Maklerskie może określić limit zaangażowania Klientów w Derywaty. Limit ten może zostać określony odrębnie dla poszczególnych Derywatów. Informację o wysokości limitu zaangażowania w Derywaty Biuro Maklerskie niezwłocznie Podaje do wiadomości Klientów.
2. Na wniosek Klienta Biuro Maklerskie może określić dla Klienta indywidualny limit zaangażowania w Derywaty.
3. Biuro Maklerskie może uzależnić przyznanie indywidualnego limitu zaangażowania Klienta w Derywaty, od wniesienia przez Klienta dodatkowego zabezpieczenia.
4. Biuro Maklerskie odmawia przyjęcia Zleceń Klienta, których realizacja mogłaby spowodować przekroczenie limitów, o których mowa w ust. 1 i 2.
5. Biuro Maklerskie może ustalić maksymalną ilość Derywatów, na którą będzie mogło opiewać Zlecenie. Ilość ta może być określona odrębnie dla poszczególnych Derywatów. Informację w tym zakresie Biuro Maklerskie Podaje do wiadomości Klientów.
6. Biuro Maklerskie zastrzega sobie prawo do niezrealizowania Zlecenia Klienta w przypadku, gdyby realizacja Zlecenia Klienta mogła spowodować przekroczenie przez Biuro Maklerskie limitów zaangażowania określonych dla Biura Maklerskiego przez Właściwą izbę rozrachunkową.

§ 64

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, składając Zlecenie kupna lub sprzedaży Derywatów, Klient zobowiązany jest posiadać na Rachunku środki pieniężne w wysokości niezbędnej do ustanowienia wstępnego depozytu zabezpieczającego oraz przewidywanej prowizji od realizacji Zlecenia.
2. Wstępny depozyt zabezpieczający nie jest wnoszony przy składaniu Zlecenia powodującego zamknięcie otwartej wcześniej Pozycji, chyba że w wyniku wykonania Zlecenia odkryta zostanie Pozycja uprzednio skorelowana.
3. Przy składaniu Zlecenia, powodującego zajęcie Pozycji skorelowanej, wartość wstępnego depozytu zabezpieczającego określana jest zgodnie z zasadami przyjętymi dla stosowanej przez Biuro Maklerskie i akceptowanej przez Właściwą izbę rozrachunkową metody kalkulacji ryzyka Pozycji skorelowanych.
4. W przypadku Zleceń kupna, których przedmiotem są opcje i jednostki indeksowe, pokrycie sprawdzane jest na zasadach określonych w § 54, o ile Zlecenie nie jest Zleceniem zamykającym otwarte Pozycje lub otwierającym Pozycje skorelowane.
5. W przypadku Zleceń zamykających otwarte Pozycje, Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu posiadania środków pieniężnych w wysokości równej przewidywanej prowizji.
6. Biuro Maklerskie sprawdza wysokość wstępnego depozytu zabezpieczającego przed wystawieniem Zlecenia brokerskiego.
7. W przypadku stwierdzenia braku środków pieniężnych lub środków pieniężnych i Instrumentów finansowych w wysokości niezbędnej do wniesienia wstępnego depozytu zabezpieczającego, Biuro Maklerskie nie wykonuje Zlecenia Klienta.
8. Biuro Maklerskie określa i Podaje do wiadomości Klientów informację o wysokości wstępnego depozytu zabezpieczającego.

§ 65

1. Klient zobowiązany jest do utrzymywania depozytu zabezpieczającego w wysokości pokrywającej otwarte przez niego Pozycje.
2. Depozyt zabezpieczający wnoszony jest w środkach pieniężnych. Wniesienie depozytu zabezpieczającego następuje poprzez blokadę środków pieniężnych na Rachunku Klienta.
3. Biuro Maklerskie może określić zasady wnoszenia depozytów zabezpieczających w Instrumentach finansowych. Informacja w tym zakresie jest Podawana do wiadomości Klientów.

§ 66

1. Wysokość wniesionego przez Klienta depozytu zabezpieczającego, począwszy od dnia otwarcia Pozycji, podlega bieżącym rozrachunkom rynkowym prowadzonym przez Biuro Maklerskie.
2. Dokonanie na podstawie dziennej/ostatecznej ceny rozliczeniowej bieżących rozrachunków rynkowych prowadzi do aktualizacji wysokości wniesionego przez Klienta depozytu zabezpieczającego. W przypadku zamknięcia Pozycji przez Klienta aktualizacja następuje na podstawie cen po jakich zostały zawarte transakcje zamykające Pozycje.
3. Wolne środki pieniężne Klienta niestanowiące w chwili otwarcia Pozycji depozytu zabezpieczającego są automatycznie wykorzystywane do uzupełnienia depozytu, w przypadku gdy zajdą okoliczności wymagające takiego uzupełnienia. Złożenie przez Klienta Zlecenia kupna/sprzedaży Derywatów jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na określony powyżej sposób wykorzystywania środków pieniężnych Klienta.

§ 67

1. Jeżeli w wyniku bieżących rozrachunków rynkowych łączna wartość depozytu zabezpieczającego przekroczy wartość określoną dla wstępnego depozytu zabezpieczającego, Biuro Maklerskie znosi blokadę środków pieniężnych

stanowiących depozyt zabezpieczający do wysokości nadwyżki ponad wartość określoną dla wstępnego depozytu zabezpieczającego.

2. Jeżeli w wyniku bieżących rozrachunków rynkowych, łączna wartość depozytu zabezpieczającego Klienta spadnie poniżej wartości właściwego depozytu zabezpieczającego, Biuro Maklerskie dokonuje uzupełnienia depozytu do wysokości określonej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego, ze środków pieniężnych znajdujących się na Rachunku Klienta.
3. Biuro Maklerskie określa i Podaje do wiadomości Klientów informację o wysokości właściwego depozytu zabezpieczającego.

§ 68

Jeżeli w wyniku zawarcia transakcji kupna lub sprzedaży Derywatów wartość depozytu zabezpieczającego, pomniejszona o ewentualną stratę wynikającą z zamknięcia Pozycji, przewyższa wartość określoną dla wstępnego depozytu zabezpieczającego, Biuro Maklerskie może znieść blokadę całości lub części środków pieniężnych stanowiących nadwyżkę ponad wartość określoną dla wstępnego depozytu zabezpieczającego.

§ 69

1. W przypadku nadzwyczajnej zmiany ceny mającej miejsce w trakcie Sesji, a w szczególności w sytuacji, w której wniesiony depozyt zabezpieczający może nie wystarczyć na pokrycie strat wynikających z otwartych przez Klienta Pozycji, Biuro Maklerskie może uzupełnić depozyt do wysokości wymaganej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego przed dokonaniem bieżących rozrachunków rynkowych, z uwzględnieniem potencjalnej straty wynikającej ze zmiany ceny Derywatów. Zapisy § 72 ust. 1 i § 73 stosuje się wówczas odpowiednio, z tym że Biuro Maklerskie może żądać od Klienta natychmiastowego uzupełnienia depozytu do wysokości wymaganej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego.
2. Biuro Maklerskie może uzupełnić depozyt zabezpieczający przed dokonaniem bieżących rozrachunków rynkowych również w przypadku podniesienia przez Właściwą izbę rozrachunkową wartości wymaganych depozytów zabezpieczających, o ile doprowadzi ona do spadku wartości depozytu zabezpieczającego poniżej wysokości właściwego depozytu zabezpieczającego.

§ 70

1. Biuro Maklerskie może zażądać wniesienia dodatkowego zabezpieczenia w związku z posiadaniem przez Klienta Pozycji skorelowanych, jeżeli w ocenie Biura Maklerskiego istnieje duże ryzyko Rachunku związane z ilością otwieranych, lub już otwartych przez Klienta Pozycji skorelowanych. W przypadku niewniesienia dodatkowego zabezpieczenia przez Klienta, Biuro Maklerskie może dokonać zamknięcia skorelowanych Pozycji Klienta oraz odmówić przyjęcia kolejnych Zleceń powodujących zwiększenie ilości Pozycji skorelowanych.
2. Po dokonaniu bieżących rozrachunków rynkowych w dniu poprzedzającym ostatni dzień obrotu Derywatów, Biuro Maklerskie może ustalić depozyt zabezpieczający od Derywatów skorelowanych z wygasającymi Derywatami bez uwzględnienia korelacji. W tym przypadku postanowienia, § 72 ust. 1 oraz § 73 stosuje się odpowiednio.

§ 71

Informacja o wysokości wymaganego depozytu zabezpieczającego oraz zobowiązaniach wynikających z otwartych Pozycji Klienta dostępna jest nie wcześniej niż po dokonaniu bieżących rozrachunków rynkowych, w Placówkach Banku w godzinach ich otwarcia oraz z wykorzystaniem systemu bankowości internetowej i telefonicznie pod numerami telefonów właściwymi do składania Dyspozycji telefonicznych. Na zasadach określonych w § 10 Biuro Maklerskie może przekazywać powyższe informacje za pomocą poczty elektronicznej lub komunikatów SMS.

§ 72

1. Jeżeli wartość środków pieniężnych na Rachunku Klienta jest niewystarczająca do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego w przypadku określonym w § 67 ust. 2, Klient jest zobowiązany do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego do wysokości wymaganej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego w terminie, o którym mowa w ust. 2.
2. Biuro Maklerskie określa i Podaje do wiadomości Klientów termin ostatecznego uzupełnienia depozytu zabezpieczającego przez Klienta.
3. W przypadku zajścia okoliczności wymagających uzupełnienia zabezpieczenia i/lub spełnienia zobowiązania wynikającego z zajętych Pozycji Biuro Maklerskie podejmie próbę telefonicznego powiadomienia Klienta lub informacja ta zostanie przekazywana Klientowi za pomocą poczty elektronicznej albo komunikatów SMS, na zasadach określonych w § 10.

§ 73

1. Jeżeli depozyt zabezpieczający nie zostanie uzupełniony w trybie określonym w § 72 ust. 1, Biuro Maklerskie na podstawie upoważnienia udzielonego przez Klienta zamyka Pozycje Klienta.
2. W przypadku, w którym mowa w ust. 1, Biuro Maklerskie dokonuje zamknięcia dowolnych Pozycji Klienta w zakresie, w jakim jest to niezbędne do przywrócenia depozytu zabezpieczającego do wysokości wymaganej dla wstępnego depozytu zabezpieczającego dla pozostałych na Rachunku Pozycji.
3. Zlecenie zamykające Pozycje może zostać wystawione z limitem ceny lub bez określania limitu ceny według uznania Biura Maklerskiego.

§ 74

1. Jeżeli w wyniku zamknięcia Pozycji lub ostatecznego rozliczenia Derywatów Klient poniósł stratę przewyższającą depozyt zabezpieczający wniesiony w środkach pieniężnych, Klient zobowiązany jest do niezwłocznego uzupełnienia brakującej kwoty.
2. Jeżeli Klient nie uzupełni brakującej kwoty, o której mowa w ust. 1, Biuro Maklerskie w celu pokrycia zobowiązań Klienta wynikających z Derywatów może zaspokoić swoje roszczenia z aktywów Klienta znajdujących się na dowolnych rachunkach Klienta w Biurze Maklerskim. Biuro Maklerskie może dokonać, na podstawie udzielonego przez

Klienta upoważnienia, sprzedaży dowolnych Instrumentów finansowych zapisanych na Rachunkach Klienta w Biurze Maklerskim, w tym Instrumentów finansowych zablokowanych na poczet depozytu zabezpieczającego, a także zamknąć inne Pozycje Klienta oraz może rozwiązać z Klientem Umowę/aneks do Umowy o wykonywanie Zleceń w zakresie Derywatów bez zachowania okresu wypowiedzenia.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 Biuro Maklerskie może dokonać sprzedaży Instrumentów finansowych i zamknięcia otwartych Pozycji w każdym terminie i na wybranym przez Biuro Maklerskie rynku. Zlecenie sprzedaży lub zamknięcia Pozycji może zostać wystawione z limitem ceny lub bez określania limitu ceny według uznania Biura Maklerskiego.
4. Jeżeli podjęcie działań, o których mowa w ust. 2, nie doprowadzi do uzyskania kwoty brakującej do ostatecznego rozliczenia zobowiązań Klienta wynikających z Derywatów, Biuro Maklerskie może dochodzić brakującej kwoty w inny przewidziany prawem sposób.

§ 75

1. Jeżeli rozliczenie Derywatów następuje poprzez dostawę instrumentu bazowego, Klient zobowiązany do dostawy ma obowiązek posiadania Instrumentów finansowych będących przedmiotem dostawy na Rachunku papierów wartościowych i złożenia w terminie określonym w warunkach obrotu, Dyspozycji przelewu tych Instrumentów finansowych na konto dostawy we Właściwej izbie rozrachunkowej.
2. W przypadku niedopełnienia przez Klienta obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli Klient posiada na Rachunku Instrumenty finansowe mogące być przedmiotem dostawy, Biuro Maklerskie może bez Dyspozycji Klienta dokonać przelewu wybranych przez Biuro Maklerskie Instrumentów finansowych.
3. Klient zobowiązany do zapłaty za Instrumenty finansowe będące przedmiotem dostawy, ma obowiązek posiadania na Rachunku środków pieniężnych w wysokości wymaganej do nabycia tych Instrumentów finansowych.
4. W przypadku niewywiązania się Klienta z zobowiązań wynikających z posiadania Derywatów rozliczanych poprzez dostawę instrumentu bazowego postanowienia § 74 ust. 2 - 4 stosuje się odpowiednio.

Rozdział VII ZLECENIA DO DYSPOZYCJI MAKLERA

§ 76

1. Biuro Maklerskie przyjmuje od Klientów Zlecenia do dyspozycji maklera (Zlecenia DDM).
2. Biuro Maklerskie może określić minimalną wartość Zlecenia DDM. Informacja o minimalnej wartości Zleceń DDM jest Podawana do wiadomości Klientów.
3. Zlecenia DDM są przyjmowane i realizowane przez upoważnionych maklerów papierów wartościowych, których lista jest Podawana do wiadomości Klientów.

§ 77

1. Na podstawie Zlecenia DDM Biuro Maklerskie może wystawić więcej niż jedno Zlecenie brokerskie.
2. O sposobie wystawiania Zleceń brokerskich na podstawie Zlecenia DDM decyduje makler realizujący Zlecenie w ramach warunków określonych przez Klienta w Zleceniu DDM.
3. Biuro Maklerskie nie jest zobowiązane do natychmiastowego przekazania na odpowiedni rynek Zleceń brokerskich wystawionych na podstawie Zlecenia DDM.

§ 78

1. Zlecenie DDM poza elementami określonymi w § 48 ust. 1 i 2 powinno zawierać adnotację „Zlecenie do dyspozycji maklera”,
2. Zamiast liczby Instrumentów finansowych będących przedmiotem Zlecenia Klient może określić maksymalną łączną wartość transakcji będących wynikiem realizacji Zlecenia DDM.
3. Klient w Zleceniu DDM może określić dodatkowe warunki jego realizacji. Warunki określone przez Klienta muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami obowiązującymi na rynku, na którym Zlecenie jest wykonywane.
4. W Zleceniu DDM Klient może wskazać maklera realizującego Zlecenie. Wskazany przez Klienta makler może powierzyć realizację Zlecenia innemu upoważnionemu maklerowi wyłącznie w przypadku, gdyby z uzasadnionych przyczyn nie mógł osobiście realizować Zlecenia.
5. Wskazany przez Klienta makler może odmówić realizacji Zlecenia DDM jeżeli realizuje Zlecenie przeciwstawne, a w jego ocenie złożenie przez Klienta Zlecenia mogłoby doprowadzić do powstania Konflikty interesów uczestników obrotu. W takim przypadku, Zlecenie może przyjąć i realizować inny upoważniony makler.

§ 79

1. Klient może modyfikować lub anulować złożone Zlecenie DDM przed zakończeniem jego realizacji.
2. Dyspozycje modyfikacji i anulowania Zlecenia DDM są przyjmowane przez maklera realizującego Zlecenie DDM.

§ 80

1. Zlecenia DDM realizowane są zgodnie z profesjonalną starannością, doświadczeniem oraz wiedzą maklera realizującego Zlecenie.
2. Złożenie przez Klienta Zlecenia DDM oznacza akceptację ryzyka związanego ze sposobem realizacji Zlecenia.

Rozdział VIII

ZLECENIA Z ODROZCONYM TERMINEM ZAPŁATY

§ 81

1. Biuro Maklerskie może, na wniosek Klienta, zobowiązać się do przyjmowania Zleceń kupna Instrumentów finansowych bez posiadania przez Klienta pełnego pokrycia wartości Zlecenia i kosztów jego wykonania (Zlecenia z odroczonym terminem zapłaty).
2. Biuro Maklerskie uzależnia zobowiązanie się do przyjmowania Zleceń z odroczonym terminem zapłaty od złożenia przez Klienta oświadczenia o jego sytuacji finansowej oraz pozytywnej oceny sytuacji finansowej Klienta dokonanej przez Biuro Maklerskie.

§ 82

1. Biuro Maklerskie określa maksymalny limit zobowiązań Klienta z tytułu transakcji zawartych w wyniku realizacji Zleceń kupna Instrumentów finansowych z odroczonym terminem zapłaty. Klient może uzyskać informację o wysokości limitu w Placówkach Banku, telefonicznie oraz za pomocą internetowego systemu obsługi Klientów po aktywacji usługi odroczenia zapłaty.
2. Biuro Maklerskie odmawia przyjęcia Zlecenia kupna Instrumentów finansowych z odroczonym terminem zapłaty, jeżeli jego realizacja mogłaby doprowadzić do przekroczenia limitu, o którym mowa w ust. 1.

§ 83

1. Biuro Maklerskie może zobowiązać się do przyjmowania Zleceń z odroczonym terminem zapłaty:
  - 1) posiadających częściowe pokrycie wartości Zlecenia i kosztów jego wykonania, bez ustanawiania zabezpieczeń dokonania zapłaty,
  - 2) nieposiadających pokrycia wartości Zlecenia i kosztów jego wykonania pod warunkiem ustanowienia zabezpieczeń dokonania zapłaty na całkowitą wartość Zlecenia i kosztów jego wykonania,
  - 3) posiadających częściowe pokrycie wartości Zlecenia i kosztów jego wykonania pod warunkiem ustanowienia zabezpieczeń dokonania zapłaty na pozostałą wartość Zlecenia i kosztów jego wykonania.
2. Biuro Maklerskie może odstąpić od wymogu posiadania przez Klienta pełnego pokrycia wartości Zlecenia i kosztów jego wykonania oraz zabezpieczeń dokonania zapłaty, w przypadku gdy w opinii Biura Maklerskiego pozwala na to ocena stanu finansowego i wiarygodności Klienta dokonana na podstawie oświadczenia, o którym mowa w § 81 ust. 2.
3. Zabezpieczenie dokonania zapłaty, o którym mowa ust. 1 i 2 powinno zostać ustanowione w formie gwarantującej, w ocenie Biura Maklerskiego, pewną i płynną jego realizację w przypadku niewywiązania się Klienta z przyjętych zobowiązań.
4. Zabezpieczeniem, o którym mowa w ust. 3 może być w szczególności blokada Instrumentów finansowych i środków pieniężnych na Rachunku Klienta do określonej wartości aktywów, połączona z pełnomocnictwem dla Biura Maklerskiego do sprzedaży Instrumentów finansowych i Praw do otrzymania instrumentów finansowych oraz do zaspokojenia się ze środków pieniężnych do wysokości roszczeń Biura Maklerskiego z tytułu niewywiązania się Klienta z przyjętych zobowiązań.
5. W szczególności Biuro Maklerskie może zobowiązać się do przyjmowania Zleceń z odroczonym terminem zapłaty:
  - a) posiadających pokrycie w wysokości 30% wartości Zlecenia wraz z przewidywaną prowizją lub
  - b) nieposiadających pokrycia wartości Zlecenia i przewidywanej prowizji pod warunkiem ustanowienia zabezpieczeń dokonania zapłaty w formie blokady aktywów na Rachunku w wysokości równej wartości zobowiązań Klienta wobec Biura Maklerskiego z tytułu realizacji Zleceń z odroczonym terminem zapłaty.
6. Niezależnie od limitu, o którym mowa w § 82 ust. 1, wartość zobowiązań Klienta wobec Biura Maklerskiego z tytułu realizacji Zleceń z odroczonym terminem zapłaty nie może przekroczyć:
  - a) 233% wartości aktywów na Rachunku Klienta w przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt a),
  - b) 100% wartości aktywów na Rachunku Klienta w przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt b).
7. W skład aktywów, o których mowa w ust. 5 pkt b) i ust. 6, wchodzi środki pieniężne, należności z tytułu sprzedaży Instrumentów finansowych, Instrumenty finansowe, w stosunku do których Biuro Maklerskie realizuje Zlecenia z odroczonym terminem zapłaty i Prawa do otrzymania tych Instrumentów finansowych zapisane w Rejestrze operacyjnym, pomniejszone o zobowiązania Klienta wobec Biura Maklerskiego z tytułu nabycia Instrumentów finansowych na podstawie Zleceń z odroczonym terminem zapłaty.

§ 84

1. Zapłata za Instrumenty finansowe nabyte na podstawie Zlecenia z odroczonym terminem zapłaty musi zostać uregulowana przez Klienta najpóźniej w dniu Rozrachunku transakcji we Właściwej izbie rozrachunkowej.
2. Biuro Maklerskie określa wykaz Instrumentów finansowych, w stosunku do których realizuje Zlecenia z odroczonym terminem zapłaty.
3. Biuro Maklerskie może odmówić przyjęcia Zlecenia kupna Instrumentów finansowych z odroczonym terminem zapłaty, jeżeli w jego ocenie realizacja Zlecenia mogłaby doprowadzić do sytuacji, w której interes Biura Maklerskiego nie będzie zabezpieczony w sposób dostateczny. W szczególności Biuro Maklerskie może określić rynki, systemy notowań lub fazy obrotu, na które nie będzie przyjmowało Zleceń z odroczonym terminem zapłaty, jak również może różnicować wysokość pokrycia Zleceń w zależności od płynności poszczególnych Instrumentów finansowych.
4. Informację o ograniczeniach w składaniu Zleceń z odroczonym terminem zapłaty Biuro Maklerskie Podaje do wiadomości Klientów.
5. Biuro Maklerskie odmawia dokonania wypłaty środków pieniężnych oraz przeniesienia Instrumentów finansowych z Rachunku Klienta, jeżeli w wyniku wypłaty lub przeniesienia wartość aktywów na Rachunku Klienta byłaby niższa od zobowiązań Klienta z tytułu odroczenia zapłaty za nabywane Instrumenty finansowe.
6. Zlecenia z odroczonym terminem zapłaty mogą być ważne tylko na jedną Sesję. Biuro Maklerskie może wyrazić zgodę na dłuższy termin ważności Zleceń z odroczonym terminem zapłaty.

§ 85

1. Zapłata za Instrumenty finansowe nabyte na podstawie Zlecenia z odroczonym terminem zapłaty musi zostać uregulowana przez Klienta najpóźniej w dniu Rozrachunku transakcji we Właściwej izbie rozrachunkowej.
2. W przypadku gdy Klient, w wymaganym terminie nie ureguluje zobowiązań wobec Biura Maklerskiego z tytułu nabycia Instrumentów finansowych na podstawie Zleceń, o których mowa w § 83 ust. 1 pkt 1) i ust. 2, Biuro Maklerskie zaspokaja swoje roszczenia z dowolnych aktywów zapisanych na Rachunkach Klienta.
3. W przypadku gdy Klient, w wymaganym terminie nie ureguluje zobowiązań wobec Biura Maklerskiego z tytułu nabycia Instrumentów finansowych na podstawie Zleceń, o których mowa w § 83 ust. 1 pkt 2) i 3), Biuro Maklerskie zaspokaja swoje roszczenia z ustanowionych zabezpieczeń. Jeżeli zaspokojenie roszczeń Biura Maklerskiego z ustanowionych zabezpieczeń jest niemożliwe lub utrudnione, Biuro Maklerskie zaspokaja swoje roszczenia z dowolnych aktywów zapisanych na Rachunkach Klienta.
4. Biuro Maklerskie jest upoważnione do dysponowania dowolnymi rachunkami Klienta w Biurze Maklerskim, w tym rachunkami, na których Klient jest współposiadaczem, w celu zabezpieczenia zapłaty zobowiązań Klienta wynikających z realizacji Zleceń z odroczonym terminem zapłaty.
5. Sprzedaż Instrumentów finansowych i Praw do otrzymania instrumentów finansowych dokonywana przez Biuro Maklerskie w trybie ust. 2 i 3, może nastąpić w każdym terminie i na wybranym przez Biuro Maklerskie rynku. Zlecenia sprzedaży mogą zostać wystawione z limitem ceny lub bez określania limitu ceny według uznania Biura Maklerskiego.

§ 86

W przypadku niedotrzymania przez Klienta terminu zapłaty za Instrumenty finansowe nabyte na podstawie Zleceń z odroczonym terminem zapłaty, Biuro Maklerskie:

- 1) pobiera opłatę za nieterminową zapłatę zobowiązań z tytułu nabycia Instrumentów finansowych na podstawie Zleceń z odroczonym terminem zapłaty w wysokości określonej w Taryfie, o ile Taryfa przewiduje taką opłatę,
- 2) jest uprawnione do naliczania odsetek od niespłaconej w terminie kwoty zobowiązań za nabyte Instrumenty finansowe w wysokości odsetek ustawowych,
- 3) może zablokować możliwość składania przez Klienta Zleceń z odroczonym terminem zapłaty.

Rozdział IX

ZLECENIA ZAKUPU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W OFERCIE PUBLICZNEJ

§ 87

1. Biuro Maklerskie wykonuje Zlecenia zakupu Instrumentów finansowych w ofercie publicznej zgodnie z zasadami określonymi w odpowiednim dokumencie informacyjnym.
2. Informacja o ofertach publicznych, w ramach których Biuro Maklerskie przyjmuje Zlecenia zakupu Instrumentów finansowych jest Podawana do wiadomości Klientów.

§ 88

1. Zlecenia kupna Instrumentów finansowych w ofercie publicznej Biuro Maklerskie przyjmuje w formie pisemnej, a także, na zasadach określonych w § 91 - § 98, telefonicznie i za pomocą elektronicznych nośników informacji, o ile taka forma przyjmowania zapisów nie jest sprzeczna z warunkami oferty.
2. Przed złożeniem Zlecenia Klient zobowiązany jest do zapoznania się z odpowiednim dokumentem informacyjnym określającym warunkami oferty, a także z treścią formularza zapisu. Złożenie Zlecenia jest równoznaczne z akceptacją przez Klienta warunków oferty i treści formularza zapisu wraz z wszelkimi wymaganymi oświadczeniami.
3. Zlecenia zakupu Instrumentów finansowych w ofercie publicznej obejmują Dyspozycję złożenia zapisu na Instrumenty finansowe, Dyspozycję deponowania Instrumentów finansowych oraz Dyspozycję zwrotu środków pieniężnych w przypadku nadpłaty lub niedojścia oferty do skutku.
4. Na podstawie Dyspozycji Klienta Biuro Maklerskie składa w imieniu Klienta zapis na Instrumenty finansowe w ofercie publicznej wraz z wszelkimi wymaganymi oświadczeniami związanymi z tym zapisem.

§ 89

Zlecenie kupna Instrumentów finansowych w ofercie publicznej wystawiane za pośrednictwem Rachunku Klienta może zostać złożone przez pełnomocnika posiadającego pełnomocnictwo do dysponowania tym Rachunkiem, o ile nie jest to sprzeczne z warunkami oferty.

§ 90

Jeżeli warunki oferty nie stanowią inaczej, z tytułu wykonywania Zleceń zakupu Instrumentów finansowych w ofercie publicznej Biuro Maklerskie pobiera opłaty i prowizje w wysokości określonej w Taryfie.

Rozdział X

ZLECENIA I DYSPOZYCJE TELEFONICZNE ORAZ SKŁADANE ZA POMOCĄ ELEKTRONICZNYCH NOŚNIKÓW INFORMACJI

§ 91

1. Biuro Maklerskie przyjmuje Zlecenia i Dyspozycje Klienta składane za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji, o ile Klient posiada dostęp do danego Kanału elektronicznego. Warunki udostępniania Kanałów elektronicznych oraz zasady korzystania z tych Kanałów określa Umowa ramowa, Umowa lub aneks do Umowy.
2. Za pośrednictwem telefonu oraz elektronicznych nośników informacji Biuro Maklerskie przyjmuje w szczególności:
  - 1) Zlecenia kupna i sprzedaży Instrumentów finansowych,
  - 2) Dyspozycje dotyczące wykonania czynności związanych z prowadzeniem Rachunku, w tym Dyspozycje przelewu środków pieniężnych,

- 3) Dyspozycje dotyczące wykonania czynności związanych z nabyciem lub zbyciem Instrumentów finansowych, przy dokonywaniu których Biuro Maklerskie występuje w imieniu Klienta jako pełnomocnik, w tym w odniesieniu do zapisów i dyspozycji przyjmowanych przez inne podmioty, o ile nie jest to sprzeczne z obowiązującymi przepisami.
3. Zakres przyjmowanych przez Biuro Maklerskie Zleceń i Dyspozycji składanych za pomocą telefonu oraz elektronicznych nośników informacji, Biuro Maklerskie Podaje do wiadomości Klientów.
4. Biuro Maklerskie może określić dodatkowe warunki realizacji Dyspozycji, o których mowa w ust. 2 pkt 3) przekazywanych do innych podmiotów, a także może odmówić ich przyjęcia.
5. W Umowie Klient udziela pełnomocnictwa dla Biura Maklerskiego do działania w jego imieniu w zakresie niezbędnym do realizacji Dyspozycji, o których mowa w ust. 2 pkt 3).
6. Biuro Maklerskie umożliwia Klientom posiadającym dostęp do Kanałów elektronicznych zawieranie umów o świadczenie usług maklerskich za pomocą elektronicznych nośników informacji. Warunkiem zawarcia umowy o dany produkt jest udostępnienie oferty w danym kanale elektronicznym i jej potwierdzenie przez Klienta w sposób właściwy dla danego Kanału elektronicznego.
7. Zaakceptowane przez Klienta sposoby składania oświadczeń woli w Banku obowiązują w Biurze Maklerskim.

§ 92

1. Klient składający Zlecenie za pomocą telefonu lub elektronicznych nośników informacji jest identyfikowany zgodnie z zasadami określonymi w Umowie ramowej, Umowie lub aneksie do Umowy.
2. Klient składający Dyspozycje telefoniczne przyjmowane przez maklerów/doradców inwestycyjnych prowadzących obsługę Klienta w ramach indywidualnej opieki maklerskiej może być identyfikowany na podstawie cyfrowego hasła ustalonego między Biurem Maklerskim a Klientem w drodze odrębnej Dyspozycji.
3. Ustalenie hasła oraz identyfikacja, na zasadach określonych w ust. 2 może zostać przeprowadzona wyłącznie przez maklera papierów wartościowych/doradcę inwestycyjnego prowadzącego obsługę Klienta w ramach indywidualnej opieki maklerskiej.
4. W przypadku wątpliwości co do tożsamości osoby składającej Dyspozycję telefoniczną makler papierów wartościowych/doradca inwestycyjny może wymagać dokonania przez Klienta identyfikacji poprzez automatyczny system obsługi telefonicznej (IVR) przy użyciu Tele PIN-u lub dodatkową identyfikację na podstawie danych osobowych i relacyjnych.
5. Sposób identyfikacji, o którym mowa w ust. 2 - 4 nie wyklucza możliwości dokonania identyfikacji przy użyciu Tele PIN-u zgodnie z ogólnymi zasadami obowiązującymi w Banku.
6. Biuro Maklerskie może również identyfikować Klienta na podstawie danych osobowych oraz pytań relacyjnych.

§ 93

1. Klient zobowiązany jest stosować się do zaleceń Biura Maklerskiego i Banku w zakresie zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z Kanałów elektronicznych. W szczególności Klient powinien z należytą starannością chronić dane wykorzystywane do identyfikacji i logowania (identyfikator, hasła, PIN-y) oraz telefon komórkowy, którego numer został podany w Banku jako telefon do kodów autoryzacyjnych.
2. W przypadku wystąpienia podejrzeń o wejście osób trzecich w posiadanie któregokolwiek z haseł identyfikacyjnych, Klient zobowiązany jest do niezwłocznego dokonania jego zmiany lub zablokowania Kanałów elektronicznych.

§ 94

1. Klient składający Zlecenie telefoniczne zobowiązany jest podać wszelkie elementy niezbędne do realizacji Zlecenia.
2. Pracownik przyjmujący Zlecenie telefoniczne, w celu upewnienia się co do jego treści, może powtórzyć Zlecenie domagając się od Klienta jego potwierdzenia. W takim przypadku Zlecenie uważa się za złożone o takiej treści, jak powtórzona przez pracownika i potwierdzona przez Klienta.
3. Zlecenie telefoniczne uważa się za przyjęte w momencie potwierdzenia jego przyjęcia przez pracownika przyjmującego Zlecenie.
4. Biuro Maklerskie odmawia przyjęcia Zlecenia telefonicznego, jeżeli istnieją jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące tożsamości osoby składającej Zlecenie, treści Zlecenia spowodowane wadą przekazu telekomunikacyjnego lub błędnym, bądź niepełnym podaniem treści Zlecenia, a także gdy zaistnieją inne okoliczności poddające w wątpliwość prawidłowość Zlecenia.

§ 95

1. Klient składający Zlecenie za pomocą elektronicznych nośników informacji zobowiązany jest wypełnić odpowiedni elektroniczny formularz umieszczony w systemie bankowości internetowej oraz zatwierdzić Zlecenie stosując się do odpowiednich poleceń systemu.
2. Potwierdzenie przyjęcia Zlecenia następuje poprzez przekazanie odpowiedniego komunikatu za pomocą systemu bankowości internetowej.

§ 96

1. Zlecenia składane za pomocą telefonu lub elektronicznych nośników informacji są rejestrowane na nośnikach o charakterze trwałym, umożliwiającym ich odczytanie przez cały okres przechowywania określony w obowiązujących przepisach prawa.
2. Zapisy Zleceń utrwalone na nośnikach, o których mowa w ust. 1 stanowią podstawę do rozstrzygnięcia wszelkich sporów, dotyczących ich realizacji.

§ 97

1. Informacje określające wymagania odnośnie urządzeń zapewniających bezpieczne i pełne wykorzystanie systemu bankowości internetowej podawane są na stronie internetowej Biura Maklerskiego.
2. W przypadku prowadzenia prac serwisowych, Biuro Maklerskie może wyłączyć czasowo dostęp do systemu bankowości internetowej. Informacje o terminie i czasie trwania braku dostępu są podawane na stronie internetowej Biura Maklerskiego.

§ 98

Postanowienia niniejszego rozdziału dotyczące Zleceń stosuje się odpowiednio do Dyspozycji składanych za pomocą telefonu i elektronicznych nośników informacji.

Rozdział XI PORADY INWESTYCYJNE I REKOMENDACJE

§ 99

1. Upoważnieni maklerzy papierów wartościowych, doradcy inwestycyjni oraz analitycy zatrudnieni w Biurze Maklerskim mogą udzielać Klientom nieodpłatnych ustnych lub pisemnych porad inwestycyjnych o charakterze ogólnym, dotyczących inwestowania w Instrumenty finansowe.
2. Porady inwestycyjne są udzielane zgodnie z najlepszą profesjonalną starannością oraz wiedzą maklerów papierów wartościowych, doradców inwestycyjnych i analityków w oparciu o informacje podane do publicznej wiadomości oraz analizy przygotowane przez Biuro Maklerskie.
3. Porady inwestycyjne mogą dotyczyć w szczególności:
  - 1) opinii dotyczących sytuacji na rynku finansowym, w odniesieniu do poszczególnych sektorów gospodarki w aspekcie globalnym i regionalnym, sytuacji rynkowej, klas aktywów, branż,
  - 2) określonej kategorii zdarzeń związanych z danym Instrumentem finansowym lub jego emitentem w szczególności takich jak: prawa poboru, podział, split, scalenie, wezwanie, wycofanie z obrotu, zawieszenie obrotu, publikacja wyników finansowych, znaczące inwestycje danego emitenta, transakcje dokonywane przez zarząd, uchwały walnego zgromadzenia,
  - 3) podawanych przez emitentów komunikatów lub publikacji danych dotyczących danego emitenta,
  - 4) analizy technicznej Instrumentów finansowych,
  - 5) przekazywania faktów, liczb dotyczących Instrumentów finansowych w sposób obiektywny, niezawierający elementu oceny w zakresie Instrumentów finansowych w portfelu Klienta,
  - 6) podstaw inwestowania, w szczególności trybu i warunków, na jakich Klient może dokonać transakcji na Instrumentach finansowych, którymi jest zainteresowany.
4. Porady inwestycyjne nie mogą:
  - 1) stanowić przekazania informacji sugerującej (rekomendującej) określone zachowania inwestycyjne w stosunku do określonych Instrumentów finansowych,
  - 2) formułować oceny Instrumentu finansowego lub emitenta/wystawcy,
  - 3) być skutkiem wcześniejszych uzgodnień z Klientem dotyczących momentów, w których Klient powinien dokonywać określonych działań inwestycyjnych.
5. Porady inwestycyjne, o których mowa w ust. 3 kierowane do oznaczonego adresata mogą być przekazywane, o ile Klient wystąpił do Biura Maklerskiego z udokumentowanym żądaniem otrzymania takiej porady inwestycyjnej.
6. Zastosowanie się przez Klienta do porady inwestycyjnej jest dobrowolne.
7. Biuro Maklerskie w formie Komunikatu Biura Maklerskiego Podanego do wiadomości Klientów może określić szczegółowy tryb i warunki udzielania porad inwestycyjnych, jak również uzależnić udzielanie porad inwestycyjnych od wartości obrotów lub aktywów na Rachunku Klienta.

§ 100

1. Na podstawie Umowy o wykonywanie zleceń Biuro Maklerskie może udostępniać Klientom rekomendacje dotyczące transakcji w zakresie Instrumentów finansowych.
2. Zasady sporządzania i dystrybucji rekomendacji określa „Regulamin sporządzania rekomendacji przez Biuro Maklerskie Alior Bank S.A.”

Rozdział XII ZABEZPIECZANIE WIERZYTELNOŚCI NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

§ 101

1. Biuro Maklerskie podejmuje czynności związane z ustanowieniem zabezpieczenia na Instrumentach finansowych wyłącznie pod warunkiem, że:
  - 1) istnieje nieprzedawniona wierzytelność pieniężna lub niepieniężna, w tym wierzytelność przyszła lub warunkowa, wynikająca z określonego stosunku prawnego,
  - 2) forma zabezpieczenia wierzytelności oraz sposób zaspokojenia wierzyciela z przedmiotu zabezpieczenia odpowiadają wymaganiom określonym w przepisach prawa,
  - 3) przedmiotem zabezpieczenia wierzytelności są Instrumenty finansowe zapisane na Rachunku papierów wartościowych Klienta.
2. Czynności związane z ustanowieniem i realizacją zabezpieczeń spłaty kredytów na nabycie Instrumentów finansowych Biuro Maklerskie wykonuje na podstawie umowy między bankiem a Klientem, do której przystępuje lub na podstawie odrębnej umowy między bankiem a Biurem Maklerskim. Biuro Maklerskie nie jest zobligowane do przystąpienia do umowy zawartej pomiędzy bankiem a Klientem.

§ 102

1. Biuro Maklerskie odmawia wykonania czynności, o których mowa w § 101 ust. 1, jeżeli z przedstawionej umowy o ustanowieniu zabezpieczenia lub z dokumentu, z którego wynika zabezpieczona wierzytelność, w sposób oczywisty wynika, że są one sprzeczne z przepisami prawa.
2. W przypadku określonym w ust. 1 Biuro Maklerskie dostarcza Klientowi, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, odmowę ustanowienia zabezpieczenia wierzytelności zawierającą uzasadnienie. Przed dostarczeniem odmowy Biuro Maklerskie umożliwia Klientowi złożenie wyjaśnień.

BLOKADA OKREŚLONEJ LICZBY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

§ 103

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelności poprzez blokadę określonej liczby Instrumentów finansowych, połączoną z ustanowieniem pełnomocnictwa dla osoby uprawnionej z tytułu blokady do sprzedaży zablokowanych Instrumentów finansowych i zaspokojenia się z uzyskanych w ten sposób środków pieniężnych.
2. Biuro Maklerskie blokuje Instrumenty finansowe po otrzymaniu umowy o ustanowieniu blokady i złożeniu przez Klienta pisemnej Dyspozycji blokady.
3. Dyspozycja blokady powinna w szczególności określać dane Klienta, wierzytelność zabezpieczaną blokadą, rodzaj i ilość Instrumentów finansowych podlegających blokadzie oraz okres utrzymywania blokady.

§ 104

1. W okresie utrzymywania blokady Biuro Maklerskie nie wykonuje Dyspozycji Klienta dotyczących:
  - 1) zniesienia blokady,
  - 2) zbycia zablokowanych Instrumentów finansowych,
  - 3) przeniesienia zablokowanych Instrumentów finansowych.
2. Zapisów ust. 1 pkt 3 nie stosuje się w przypadku przeniesienia Instrumentów finansowych z zachowaniem blokady, jeżeli przeniesienie jest wynikiem realizacji postanowień umowy o ustanowieniu blokady oraz w przypadku, o którym mowa w art. 89 ust. 4 Ustawy.
3. Realizacja innych Dyspozycji Klienta dotyczących zablokowanych Instrumentów finansowych jest dokonywana przez Biuro Maklerskie wyłącznie w zakresie wynikającym z umowy o ustanowieniu blokady.

§ 105

W przypadku braku odmiennych postanowień umowy o ustanowieniu blokady, Biuro Maklerskie przekazuje do dyspozycji Klienta w sposób przez niego wskazany, pożyczki z zablokowanych Instrumentów finansowych lub inne świadczenia pieniężne spełniane na rzecz Klienta przez dłużnika z Instrumentów finansowych.

§ 106

1. Biuro Maklerskie znosi blokadę Instrumentów finansowych w przypadku:
  - 1) blokady bezterminowej, ustanowionej do odwołania lub do czasu wykonania zobowiązania zabezpieczonego blokadą - niezwłocznie po złożeniu przez wierzyciela lub Klienta za zgodą wierzyciela wyrażoną w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji - Dyspozycji zniesienia blokady złożonej w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji,
  - 2) blokady terminowej nieodwołalnej - w dniu następującym po upływie okresu utrzymywania blokady ustalonego w umowie,
  - 3) złożenia przez wierzyciela, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez Klienta w zawartej umowie o ustanowieniu blokady, w dacie wymagalności wierzytelności zabezpieczonej blokadą lub w najbliższym możliwym dniu, w którym wykonanie Zlecenia jest możliwe, Zlecenia sprzedaży Instrumentów finansowych - niezwłocznie po złożeniu Zlecenia sprzedaży.
2. Zniesienie blokady może dotyczyć części zablokowanych Instrumentów finansowych.
3. Po zrealizowaniu Zlecenia sprzedaży, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, Biuro Maklerskie niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela w sposób określony w Zleceniu, środki pieniężne pochodzące z wykonania tego Zlecenia w wysokości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń wierzyciela wynikających z umowy.
4. Po upływie ustalonego w umowie o ustanowieniu blokady okresu utrzymywania blokady Biuro Maklerskie nie przyjmuje Zlecenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

BLOKADA RACHUNKU

§ 107

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelności poprzez blokadę Rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego połączoną z ustanowieniem pełnomocnictwa dla osoby uprawnionej z tytułu blokady do sprzedaży zablokowanych Instrumentów finansowych i zaspokojenia się ze środków pieniężnych znajdujących się na Rachunku. Blokada może obejmować określoną wartość aktywów lub wszystkie aktywa zaewidencjonowane na Rachunku.
2. Biuro Maklerskie dokonuje blokady Rachunku na podstawie Dyspozycji Klienta i umowy o ustanowieniu blokady.
3. Dyspozycja Klienta lub umowa o ustanowieniu blokady powinna w szczególności określać wierzytelność zabezpieczoną blokadą, warunki i wysokość blokady, okres utrzymywania blokady oraz sposób zaspokojenia się wierzyciela z ustanowionej blokady.
4. Biuro Maklerskie po zapoznaniu się z treścią dokumentów, o których mowa w ust. 3, dokonuje lub odmawia dokonania blokady Rachunku.

§ 108

1. W czasie trwania blokady Rachunku Biuro Maklerskie wykonuje Dyspozycje Klienta wyłącznie w zakresie wynikającym z umowy o ustanowieniu blokady.
2. Biuro Maklerskie odmawia wykonania Dyspozycji przeniesienia Instrumentów finansowych oraz wypłaty i przelewu środków pieniężnych, jeżeli wykonanie Dyspozycji doprowadziłoby do obniżenia wartości aktywów na Rachunku poniżej wartości blokady, chyba że umowa o ustanowieniu blokady stanowi inaczej.
3. W zakresie zniesienia blokady stosuje się odpowiednio postanowienia § 106.

ZASTAW NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

§ 109

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelność poprzez ustanowienie zastawu na określonej liczbie Instrumentów finansowych znajdujących się na jego Rachunku papierów wartościowych.
2. Biuro Maklerskie dokonuje na Rachunku papierów wartościowych zastawcy blokady zastawionych Instrumentów finansowych po otrzymaniu od zastawcy:
  - 1) umowy zastawu,
  - 2) Dyspozycji blokady zastawionych Instrumentów finansowych złożonej w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
3. W przypadku zabezpieczenia wierzytelności poprzez ustanowienie zastawu rejestrowego zastawca składa:
  - 1) dokumenty, o których mowa w ust. 2,
  - 2) odpis z rejestru zastawów stanowiący dowód wpisu.
4. Klient zobowiązany jest do zawiadomienia Biura Maklerskiego o każdej zmianie umowy zastawu.

§ 110

1. Zastawione Instrumenty finansowe zostają zablokowane na Rachunku papierów wartościowych Klienta. Postanowienia § 103 - § 106 dotyczące ustanowienia, utrzymywania i zniesienia blokady Instrumentów finansowych w zakresie nieuregulowanym w przepisach dotyczących zastawu stosuje się odpowiednio do blokady dokonywanej w związku z ustanowieniem zastawu.
2. Biuro Maklerskie utrzymuje blokadę zastawionych Instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy zastawu.

§ 111

1. Biuro Maklerskie, w przypadku braku odmiennych postanowień umowy zastawu, przekazuje do dyspozycji zastawnika, w sposób przez niego wskazany, pożytki z zastawionych Instrumentów finansowych.
2. W zakresie obowiązku zastawnika określonego w art. 319 kodeksu cywilnego Biuro Maklerskie może na mocy pełnomocnictwa udzielonego przez zastawnika, dokonać rozliczenia wobec zastawcy z pobranych pożytków.
3. W przypadku gdy dłużnik przekazuje Biuru Maklerskiemu świadczenie główne, do którego jest zobowiązany z Instrumentów finansowych obciążonych zastawem, Biuro Maklerskie blokuje otrzymane środki pieniężne na Rachunku zastawcy do czasu wykonania uprawnień przysługujących zastawcy lub zastawnikowi.
4. Środki pieniężne pochodzące ze spełnienia świadczenia przez dłużnika z zastawionych Instrumentów finansowych mogą być wypłacone wyłącznie do rąk zastawcy i zastawnika łącznie lub na żądanie jednego z nich powinny zostać złożone do depozytu sądowego.

§ 112

1. Jeżeli zaspokojenie zastawnika polega na przejęciu Instrumentów finansowych na własność w trybie i na warunkach określonych w przepisach ustawy o zastawie rejestrowym, Biuro Maklerskie na pisemne żądanie zastawnika złożone w dacie wymagalności wierzytelności, niezwłocznie przenosi Instrumenty finansowe na rzecz zastawnika, w liczbie uwzględniającej wartość przejętych Instrumentów finansowych, ustalonej zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym.
2. Jeżeli zaspokojenie zastawnika następuje w postępowaniu egzekucyjnym i polega na sprzedaży Instrumentów finansowych, Biuro Maklerskie realizuje Zlecenie sprzedaży złożone przez osoby uprawnione do tego zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.
3. Biuro Maklerskie niezwłocznie przekazuje środki pieniężne pochodzące z wykonania Zlecenia, o którym mowa w ust. 2, do dyspozycji komornika w sposób przez niego wskazany.
4. Po wygaśnięciu zastawu Biuro Maklerskie nie może podejmować czynności, o których mowa w ust. 1 – 3.

PRZEWŁASZCZENIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

§ 113

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelność poprzez przewłaszczenie Instrumentów finansowych na zabezpieczenie.
2. Biuro Maklerskie przenosi Instrumenty finansowe na rzecz wierzyciela na podstawie Dyspozycji Klienta, umowy przewłaszczenia oraz innych dokumentów jeżeli obowiązek ich przedstawienia wynika z obowiązujących przepisów prawa.

ZABEZPIECZENIA FINANSOWE

§ 114

1. Klient może zabezpieczyć wierzytelność poprzez ustanowienie zabezpieczenia finansowego w formie:
  - 1) blokady finansowej określonej liczby Instrumentów finansowych,
  - 2) przeniesienia na wierzyciela Instrumentów finansowych,
  - 3) zastawu finansowego na określonej liczbie Instrumentów finansowych.
2. Biuro Maklerskie podejmuje czynności związane z ustanowieniem i realizacją zabezpieczeń finansowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Rozdział XIII OPŁATY I PROWIZJE

§ 115

1. Za świadczone usługi Biuro Maklerskie pobiera od Klienta opłaty i prowizje zgodnie z Taryfą.
2. Biuro Maklerskie może czasowo zawiesić pobieranie lub obniżyć wartości pobieranych opłat i prowizji przewidzianych w Taryfie. Informacja o tym fakcie jest Podawana do wiadomości Klientów.
3. Opłaty i prowizje pobierane są przez Biuro Maklerskie z rachunku pieniężnego Klienta bez odrębnej Dyspozycji Klienta.

§ 116

1. Wniesienie rocznej opłaty aktywacyjnej powoduje uaktywnienie Rachunku.
2. Jeżeli saldo Rachunku jest wystarczające do pobrania opłaty aktywacyjnej jest ona pobierana z góry w pierwszym dniu roboczym każdego roku kalendarzowego.
3. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1, Rachunek nie zostanie aktywowany, opłata aktywacyjna jest pobierana po wpływie środków pieniężnych w wysokości wystarczającej do pobrania opłaty.
4. Rachunek, którego saldo pieniężne jest niewystarczające do pobrania opłaty aktywacyjnej, staje się z początkiem każdego roku kalendarzowego Rachunkiem nieaktywnym. Na Rachunku nieaktywnym Klient nie może dokonywać operacji obciążających Rachunek pieniężny oraz składać Dyspozycji przelewu Instrumentów finansowych.

§ 117

1. Prowizja z tytułu wykonania Zlecenia kupna lub sprzedaży Instrumentów finansowych naliczana jest zgodnie z Taryfą od całkowicie lub częściowo wykonanego Zlecenia bez względu na ilość transakcji zawartych na podstawie jednego Zlecenia Klienta.
2. Prowizja, o której mowa w ust. 1 pobierana jest po otrzymaniu przez Biuro Maklerskie dokumentu potwierdzającego zawarcie transakcji.
3. Jeżeli w wyniku realizacji Zlecenia sprzedaży Instrumentów finansowych, uzyskane środki pieniężne są mniejsze od prowizji Biura Maklerskiego, brakującą kwotą obciążany jest rachunek pieniężny Klienta.

§ 118

1. W przypadku gdy na rachunku pieniężnym Klienta brak jest środków wystarczających do pobrania przez Biuro Maklerskie należnych opłat i prowizji, Biuro Maklerskie ma prawo zaspokoić się z aktywów zapisanych na dowolnym rachunku Klienta w Biurze Maklerskim, w tym na rachunku na którym Klient jest współposiadaczem. Biuro Maklerskie może z zachowaniem należytej staranności dokonać sprzedaży dowolnych Instrumentów finansowych i Praw do otrzymania instrumentów finansowych w ilości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń Biura Maklerskiego.
2. Sprzedaż Instrumentów finansowych i Praw do otrzymania instrumentów finansowych, w przypadku o którym mowa w ust. 1, może nastąpić w każdym terminie i na wybranym przez Biuro Maklerskie rynku. Zlecenia sprzedaży mogą zostać wystawione z limitem ceny lub bez określania limitu ceny według uznania Biura Maklerskiego.
3. Biuro Maklerskie podejmie próbę skontaktowania się z Klientem pisemnie, telefonicznie, za pomocą poczty elektronicznej albo komunikatów SMS w celu uzgodnienia, które Instrumenty finansowe i Prawa do otrzymania instrumentów finansowych będą podlegać sprzedaży zgodnie z ust. 1. Biuro Maklerskie uwzględni preferencje Klienta w tym zakresie, chyba że sprzedaż wskazanych przez Klienta Instrumentów finansowych będzie niemożliwa lub znacznym stopniu utrudniona.
4. Za opóźnienie w uiszczeniu opłat i prowizji Biuro Maklerskie może naliczyć odsetki ustawowe.
5. Biuro Maklerskie może odmówić wykonania Zleceń i Dyspozycji Klienta do czasu uregulowania zaległych opłat i prowizji.

Rozdział XIV SPOSOBY I TERMINY ROZPATRYWANIA SKARG

§ 119

1. Skargi dotyczące świadczenia usług Klient może składać do Biura Maklerskiego w formie pisemnej bezpośrednio w siedzibie Banku lub w dowolnej Placówce Banku, za pośrednictwem operatora pocztowego, kuriera lub pośłańca, ustnie – osobiście w Placówce Banku lub telefonicznie za pośrednictwem Contact Center Biura Maklerskiego oraz elektronicznie z wykorzystaniem formularza zamieszczonego w systemie bankowości internetowej.
2. Skargę może złożyć pełnomocnik Klienta dysponujący pełnomocnictwem udzielonym w zwykłej formie pisemnej.
3. Na żądanie Klienta Biuro Maklerskie potwierdza pisemnie lub w inny sposób uzgodniony z Klientem, fakt złożenia Skargi.
4. Złożenie Skargi niezwłocznie po powzięciu przez Klienta zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne rozpatrzenie Skargi przez Biuro Maklerskie, chyba że okoliczność ta nie ma wpływu na sposób procedowania ze Skargą.
5. Skarga rozpatrywana jest niezwłocznie, najdalej w terminie 30 dni od daty jej wpłynięcia.
6. W przypadku braku możliwości rozpatrzenia Skargi w terminie, o którym mowa w ust. 4, Biuro Maklerskie powiadomi Klienta o tym fakcie na piśmie z podaniem przyczyny opóźnienia, wskazaniem okoliczności, które muszą zostać ustalone oraz oznaczeniem nowego terminu rozpatrzenia Skargi, nie dłuższego jednak niż 60 dni od dnia otrzymania Skargi.
7. Biuro Maklerskie udziela odpowiedzi na Skargę w formie pisemnej na adres korespondencyjny Klienta, a w przypadku braku adresu korespondencyjnego na adres zamieszkania lub siedziby. W przypadku Skargi przekazanej z wykorzystaniem formularza elektronicznego odpowiedź może być doręczona w formie elektronicznej poprzez system bankowości internetowej. Na wniosek Klienta Biuro Maklerskie może dostarczyć odpowiedź na Skargę pocztą elektroniczną lub w inny, uzgodniony z Klientem sposób. Odpowiedź Biura Maklerskiego każdorazowo przekazywana jest na Trwałym nośniku informacji.

§ 120

1. Klient będący konsumentem w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny jest uprawniony do zwrócenia się w sprawie sporu dotyczącego relacji z Biurem Maklerskim do Arbitra Bankowego – w trybie pozasądowego postępowania w celu rozwiązania sporu, o ile wartość przedmiotu sporu nie jest wyższa niż 8.000,00 PLN. Szczegółowe informacje, w tym Regulamin Bankowego Arbitrażu Konsumentckiego są dostępne na stronie internetowej www.zbp.pl.
2. Klient będący osobą fizyczną jest uprawniony do zwrócenia się w sprawie sporu dotyczącego relacji z Biurem Maklerskim do Rzecznika Finansowego - w trybie skargowym lub pozasądowego postępowania w celu rozwiązania sporu. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej www.rf.gov.pl.
3. W sprawach ochrony konsumentów organem nadzoru jest Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
4. Klientowi przysługuje także prawo do wystąpienia z powództwem przeciwko Alior Bankowi do sądu powszechnego właściwości ogólnej, zgodnie ze stosownymi przepisami Kodeksu Postępowania Cywilnego.
5. Nadzór nad działalnością Biura Maklerskiego sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

§ 121

1. Biuro Maklerskie, bez wnoszenia Skargi przez Klienta może dokonać sprostowania każdego błędnego zapisu na Rachunku. Dokonanie sprostowania może nastąpić w każdym czasie, bez potrzeby uzyskiwania zgody Klienta. O sprostowaniu błędnego zapisu Biuro Maklerskie informuje Klienta, chyba że błędny zapis ma charakter oczywistej pomyłki pisarskiej lub rachunkowej.
2. W przypadku błędnego zaksięgowania na Rachunku Klienta środków pieniężnych lub Instrumentów finansowych Klient jest zobowiązany do niezwłocznego ich zwrotu.
3. Jeżeli na skutek błędu, Biuro Maklerskie nie wykonało Zlecenia kupna Instrumentów finansowych, Zlecenie sprzedaży tych Instrumentów finansowych może zostać rozliczone po wcześniejszym zrealizowaniu transakcji ich kupna.

§ 122

1. Za szkody powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Biuro Maklerskie zobowiązań powstałych w związku z zawarciem Umowy, Biuro Maklerskie odpowiada na zasadach ogólnych określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w szczególności w przepisach kodeksu cywilnego.
2. Biuro Maklerskie zobowiązane jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie Umowy jest następstwem okoliczności, za które Biuro Maklerskie nie ponosi odpowiedzialności.
3. Biuro Maklerskie jest odpowiedzialne za niezachowanie należytej staranności przy wykonywaniu Umowy, przy czym należyta staranność Biura Maklerskiego określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru działalności prowadzonej przez Biuro Maklerskie.
4. Biuro Maklerskie odpowiada jak za własne działanie lub zaniechanie, za działania i zaniechania osób, z których pomocą wykonuje Umowę, jak również osób, którym wykonanie zobowiązań wynikających z Umowy powierza.

Rozdział XV ZAMKNIĘCIE RACHUNKU

§ 123

1. Strony mogą rozwiązać Umowę zawartą na czas nieokreślony z 14-dniowym terminem wypowiedzenia, chyba że Umowa przewiduje inny termin. Bieg terminu wypowiedzenia rozpoczyna się od dnia doręczenia wypowiedzenia drugiej stronie.
2. Wypowiedzenie Umowy przez Biuro Maklerskie może nastąpić z ważnych powodów, a w szczególności w przypadku naruszenia przez Klienta warunków Umowy, a także gdy przez 3 kolejne miesiące na Rachunku Klienta brak jest środków pieniężnych lub występuje saldo ujemne oraz nie są zaewidencjonowane jakiegokolwiek Instrumenty finansowe.
3. Biuro Maklerskie może rozwiązać Umowę zawartą na czas określony i nieokreślony ze skutkiem natychmiastowym w następujących przypadkach:
  - 1) przedłożenia przez Klienta dokumentów fałszywych lub poświadczających nieprawdę,
  - 2) wykorzystania Rachunku niezgodnie z prawem lub jego przeznaczeniem,
  - 3) nieuregulowania przez Klienta, mimo wezwania, opłat przewidzianych w Taryfie,
  - 4) umieszczenia Klienta na Liście ostrzeżeń publicznych Komisji Nadzoru Finansowego prowadzonej na podstawie art. 6b ust. 1 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (dotyczy również umieszczenia Klienta na liście ostrzeżeń publicznych organu nadzoru finansowego innego państwa).

§ 124

1. Złożenie przez Klienta dyspozycji zamknięcia Rachunku jest równoznaczne z wypowiedzeniem Umowy.
2. Dyspozycja zamknięcia Rachunku wydana przez Klienta jest realizowana przez Biuro Maklerskie po pokryciu wszystkich opłat i prowizji z tytułu świadczonych Klientowi usług oraz innych zobowiązań Klienta wobec Biura Maklerskiego wynikających z umów o świadczenie usług przez Biuro Maklerskie.

§ 125

1. Zamknięcie Rachunku następuje na skutek:
  - 1) rozwiązania Umowy,
  - 2) śmierci Klienta,
  - 3) ogłoszenia upadłości lub likwidacji podmiotu będącego posiadaczem Rachunku.
2. Likwidacja Rachunku następuje po rozwiązaniu lub wygaśnięciu Umowy i po wystąpieniu zerowych sald na tym Rachunku.
3. Biuro Maklerskie ma prawo do odmowy otwarcia Rachunku lub rozwiązania istniejącej Umowy w przypadku braku możliwości wykonania obowiązków w zakresie stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, określonych

w art. 8b ust. 3 pkt 1 – 3 Ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 299 z późn. zm.).

§ 126

1. Biuro Maklerskie zamykając Rachunek podaje Klientowi w formie pisemnej jego salda - o ile nie są zerowe oraz wzywa go do podania sposobu zadysponowania saldem pieniężnym i zapisanymi na Rachunku Instrumentami finansowymi, w terminie do końca okresu wypowiedzenia, a jeżeli zamknięcie Rachunku następuje bez rozwiązania Umowy z zachowaniem okresu wypowiedzenia – w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania.
2. W razie bezskutecznego upływu terminu określonego w ust. 1 Biuro Maklerskie upoważnione jest do sprzedaży Instrumentów finansowych z zachowaniem należytej staranności, na wybranym przez Biuro Maklerskie rynku, z limitem ceny lub bez określania limitu ceny.
3. Środki pieniężne uzyskane ze sprzedaży Instrumentów finansowych Biuro Maklerskie, po potrąceniu swoich należności, przekazuje Klientowi zgodnie z jego Dyspozycją lub przechowuje do czasu złożenia przez Klienta Dyspozycji dotyczącej tych środków.
4. Jeżeli Klient nie zadysponował przypadającym na jego rzecz saldem na rachunku pieniężnym, postanowienia ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 127

Jeżeli po zamknięciu Rachunku, z jakichkolwiek przyczyn, Biuro Maklerskie poniosło koszty w związku z przechowywaniem Instrumentów finansowych zapisanych na Rachunku Klienta, Biuro Maklerskie może żądać zwrotu tych kosztów od Klienta.

Rozdział XVI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 128

1. Biuro Maklerskie zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w niniejszym Regulaminie w przypadku wystąpienia przynajmniej jednej z poniższych przyczyn:
  - 1) zmiany w zakresie funkcjonowania produktów lub usług oferowanych przez Biuro Maklerskie, do których mają zastosowanie postanowienia Regulaminu;
  - 2) wprowadzenia przez Biuro Maklerskie nowych produktów lub usług, do których będą miały zastosowanie postanowienia Regulaminu;
  - 3) zmiany systemów informatycznych wykorzystywanych do obsługi produktów i usług oferowanych przez Biuro Maklerskie, do których mają zastosowanie postanowienia Regulaminu;
  - 4) zmiany przepisów prawa:
    - a) regulujących produkty lub usługi oferowane przez Biuro Maklerskie, do których mają zastosowanie postanowienia Regulaminu,
    - b) mających wpływ na wykonywanie Umowy lub Regulaminu;
  - 5) zmiany lub wydania nowych orzeczeń sądowych, orzeczeń organów administracji, zaleceń, wytycznych lub rekomendacji uprawnionych organów, w tym Komisji Nadzoru Finansowego - w zakresie związanym z wykonywaniem Umowy lub Regulaminu.
2. Biuro Maklerskie jest uprawnione do zmiany wysokości opłat i prowizji w przypadku wystąpienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:
  - 1) zmiany wysokości płacy minimalnej oraz poziomu wskaźników publikowanych przez GUS: inflacji, przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw;
  - 2) zmiany cen energii, połączeń telekomunikacyjnych, usług pocztowych, rozliczeń międzybankowych;
  - 3) zmiany cen usług i operacji, z których Biuro Maklerskie korzysta przy wykonywaniu poszczególnych czynności związanych ze świadczeniem usług maklerskich i usług dodatkowych;
  - 4) zmiany zakresu lub formy świadczonych przez Biuro Maklerskie usług (w tym zmiany lub dodania nowej funkcjonalności w zakresie obsługi danego produktu) w zakresie, w jakim te zmiany mają wpływ na koszty ponoszone przez Biuro Maklerskie w związku z wykonywaniem Umowy;
  - 5) zmiany przepisów prawa regulujących produkty lub usługi oferowane przez Biuro Maklerskie lub mających wpływ na wykonywanie Umowy, w zakresie, w jakim te zmiany mają wpływ na koszty ponoszone przez Biuro Maklerskie w związku z wykonywaniem Umowy;
  - 6) zmiany przepisów podatkowych i/lub zasad rachunkowości stosowanych przez Biuro Maklerskie, w zakresie w jakim te zmiany mają wpływ na koszty ponoszone przez Biuro Maklerskie w związku z wykonywaniem Umowy;
  - 7) zmiany lub wydania nowych orzeczeń sądowych, orzeczeń organów administracji, zaleceń lub rekomendacji uprawnionych organów, w tym Komisji Nadzoru Finansowego – w zakresie mającym wpływ na koszty ponoszone przez Biuro Maklerskie w związku z wykonywaniem Umowy.
3. W przypadku zmiany postanowień Regulaminu lub Taryfy Biuro Maklerskie przekazuje Klientowi informację o zmianie, tak aby Klient mógł wypowiedzieć Umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia przed wejściem w życie zmian.
4. Zmieniony Regulamin i Taryfę Biuro Maklerskie doręcza Klientowi za pośrednictwem poczty, na wskazany przez Klienta adres zamieszkania lub siedziby albo adres do korespondencji, poprzez system bankowości internetowej lub w formie elektronicznej na podany przez Klienta adres mailowy.
5. W przypadku zmian w Taryfie korzystnych dla Klienta dopuszcza się poinformowanie Klienta tylko poprzez Podanie do wiadomości Klientów.
6. Klient niewyrażający zgody na proponowane zmiany postanowień Regulaminu lub Taryfy może przed datą wejścia w życie zmian zgłosić sprzeciw oraz wypowiedzieć Umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia lub ze skutkiem natychmiastowym.
7. W przypadku gdy Klient zgłosi sprzeciw zgodnie z ust. 6, ale nie dokona wypowiedzenia Umowy, Umowa wygasa z dniem poprzedzającym dzień wejścia w życie proponowanych zmian.
8. Brak zgłoszenia sprzeciwu przez Klienta wobec proponowanych zmian uważa się za wyrażenie zgody na zmianę postanowień Regulaminu lub Taryfy.

§ 129

1. Po zakończeniu roku kalendarzowego, Biuro Maklerskie sporządza i wysyła na wskazany przez Klienta adres, wyciąg z Rachunku zawierający stan na ostatni dzień roku kalendarzowego. Biuro Maklerskie może przekazać wyciąg z Rachunku w formie elektronicznej na podany przez Klienta adres mailowy, jeżeli Klient wskaże na taką możliwość.
2. Wyciąg z Rachunku obejmuje w szczególności wskazanie rodzaju, nazwy oraz liczby Instrumentów finansowych oraz wartości środków pieniężnych według stanu na ostatni dzień roku.
3. Niezgłoszenie przez Klienta w terminie 30 dni od otrzymania wyciągu, nieprawidłowości dotyczących stanu Rachunku traktuje się jako potwierdzenie salda Rachunku.

§ 130

1. Nie rzadziej niż raz na rok Biuro Maklerskie informuje Klienta o udostępnionych rekomendacjach dotyczących transakcji w zakresie Instrumentów finansowych. Informacja zawiera w szczególności:
  - 1) datę udostępnienia rekomendacji,
  - 2) określenie Instrumentu finansowego,
  - 3) kierunek rekomendacji.
2. Informacja, o której mowa w ust. 1 przekazywana jest Klientowi poprzez zamieszczenie na portalu Biura Maklerskiego, na którym udostępniane są rekomendacje lub poprzez przesłanie na wskazany przez Klienta adres poczty elektronicznej.

§ 131

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, korespondencja dla Klienta wysyłana jest na wskazany w karcie klienta, o której mowa w § 15 ust. 3 adres zamieszkania albo siedziby, chyba że Klient podał inny adres do korespondencji.
2. Korespondencja do Klientów może być kierowana w formie elektronicznej, na wskazany przez Klienta adres poczty elektronicznej lub, w przypadku Klientów posiadających dostęp do systemu bankowości internetowej, poprzez zamieszczenie w tym systemie.

§ 132

W przypadku utraty dokumentów stwierdzających tożsamość Klienta, Biuro Maklerskie na podstawie Dyspozycji Klienta dokonuje niezwłocznie, nie później jednak niż w następnym dniu roboczym, zastrzeżenia Rachunku.